

CENTRUL
NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE

NATIONAL
ANTICORRUPTION
CENTER

RAPORT DE ACTIVITATE
ACTIVITY REPORT 2018

www.cna.md

CULMEA LIBERTĂȚII ESTE LIBERTATEA DE A SPUNE NU.

The peak of freedom is the freedom to say NO.

FIȚI LIBERI. SPUNEȚI NU CORUPȚIEI!

Be free. Say NO to corruption!

ACRONIME

RM – Republica Moldova
UE – Uniunea Europeană
CNA – Centrul Național Anticorupție (Centru)
ARBI – Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale
DGT “Nord” - Direcția Generală Teritorială Nord
DGT „Sud” – Direcția generală Teritorială Sud
SPCSB – Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
CLEP - Proiectul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei «Controlul Corupției prin Aplicarea Legii și Prevenire»
PNUD – Proiectul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
Twinning – Proiectul Uniunii Europene “Suport în consolidarea capacităților operaționale ale organelor de drept din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării infracțiunilor de corupție”
ILEA - Academia Internațională a Organelor de Drept
CARIN - Rețeaua Camden Inter-agenții de Recuperare a Creanțelor
GUAM – Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică
GRECO - Grupul de State Împotriva Corupției
OECD - Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
RAI - Secretariatul Inițiativei Regionale Anticorupție
ISO – Organizația Internațională pentru Standardizare
SNIA – Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru ani 2017-2020
PG – Procuratura Generală
PA – Procuratura Anticorupție
PCCOCS – Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale
OAP – Oficiul Avocatului Poporului
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
IGP - Inspectoratul General al Poliției
INP – Inspectoratul Național de Patrulare
CNAM – Compania Națională de Asigurări în Medicină
CC – Cod contravențional al Republicii Moldova
CPP – Cod de procedură penală al Republicii Moldova
CP – Cod penal al Republicii Moldova
HG – Hotărâre de Guvern
ÎS – Întreprindere de Stat
ÎM – Întreprindere Municipală
UTA – Unitate Teritorial Administrativă
IMSP – Instituție Medico Sanitară Publică
USMF – Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
UPS – Universitatea Pedagogică de Stat
REI – Registrul de evidență a infracțiunilor
IT – Tehnologii Informaționale
CMC - Comisia Medicală Centrală

ACRONYMS

RM – Republic of Moldova
EU – European Union
NAC – National Anticorruption Center (Center)
CARA – Criminal Assets Recovery Agency
GTD “North” – General Territorial Directorate North
GTD „South” – General Territorial Directorate South
OPFML – Office for Prevention and Fight against Money Laundering
CLEP - Joint Project of the European Union and the Council of Europe «Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention»
UNDP – United Nations Development Project
Twinning – European Union Project “Support to the strengthening of the operational capacities of the Law Enforcement Agencies of the Republic of Moldova in the field of prevention and investigation of criminal acts of corruption”
ILEA - International Law Enforcement Academy
CARIN - Camden Asset Recovery Inter-agency Network
ODED GUAM – Organization for Democracy and Economic Development
GRECO - Group of States against Corruption
OECD - Organization for Economic Co-operation and Development
RAI – Regional Anticorruption Initiative
ISO – International Organization for Standardization
NIAS – National Integrity and Anticorruption Strategy for the years 2017-2020
OPG – Office of the Prosecutor General
OAP – Office of the Anticorruption Prosecutor
POCOCS – Prosecutor’s Office for Combating Organized Crime and Special Causes
PAO – People’s Advocate Office
MIA – Ministry of Internal Affairs
GPI – General Police Inspectorate
NPI – National Patrol Inspectorate
NMIC – National Medicine Insurance Company
MOC – Minor Offences Code of the Republic of Moldova
CPC – Criminal Procedure Code of the Republic of Moldova
CC – Criminal Code of the Republic of Moldova
GD – Government Decision
SE – State Enterprise
ME – Municipal Enterprise
TAU – Territorial Administrative Unit
PSMI – Public Sanitary Medical Institution
SUMP – State University of Medicine and Pharmacy
SPU – State Pedagogical University
CRR – Criminal Records Register
IT – Information Technologies
CMC - Central Medical Commission

CINE SUNTEM?

Centrul Național Anticorupție (în continuare Centru) este un organ specializat în prevenirea și combaterea actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.

CARE SUNT ATRIBUȚIILE NOASTRE?

Centrul are următoarele atribuții:

- » prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea contravențiilor și infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor coruptibile;
- » efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative prezentate în Parlament, în vederea corespunderii lor cu politica statului de prevenire și combatere a corupției.
- » asigurarea desfășurării evaluării riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice prin instruire și consultare, monitorizare și analiză a datelor referitoare la evaluarea riscurilor de corupție, precum și coordonarea elaborării și executării planurilor de integritate.
- » efectuarea analizei operaționale și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, a informației privind studiile analitice ale fenomenului corupției.
- » efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 *privind evaluarea integrității instituționale*, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate;
- » recuperarea bunurilor infracționale.

CUM NE GĂSIȚI?

- » Centrul Național Anticorupție (CNA)
- » MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
- » De luni până vineri, între orele 8.00 - 17.00

AUDIENȚA CETĂȚENILOR

Directorul Centrului - **Bogdan ZUMBREANU**

- » Prima zi de luni a lunii curente de la 14.00 pînă la 17.00
- » A treia zi de luni a lunii curente de la 14.00 pînă la 17.00

WHO WE ARE?

The National Anticorruption Center (hereinafter referred to as the Center) is a specialized institution for preventing and combating corruption, acts related to corruption and acts of corruptional behavior.

WHAT ARE OUR TASKS?

The Center has the following tasks:

- » preventing, detecting, investigating and suppression of contraventions and corruption offenses and those related to corruption, as well as acts of corruptional behavior;
- » conducting anticorruption expertise of the draft legislative acts and draft normative acts of the Government, as well as of other legislative initiatives presented in the Parliament, in order to comply with the state's policy of preventing and combating corruption;
- » ensuring the conduct of corruption risk assessment in public authorities and institutions through training and consultation, monitoring and analysis of data on corruption risk assessment and coordination of the development and implementation of integrity plans;
- » carrying out the operational and strategic analysis of corruption acts, acts related to corruption and acts of corruptional behavior, information on the analytical studies of the phenomenon of corruption.
- » performing the assessment of institutional integrity under the conditions of Law no. 325 of 23 December 2013 on the assessment of institutional integrity, monitoring the implementation of integrity plans and assessment of the progress made;
- » recovery of criminal assets.

HOW DO YOU FIND US?

- » National Anticorruption Center (NAC)
- » Chișinău, Ștefan cel Mare și Sfint 198 boulevard, MD-2004
- » From Monday to Friday, between 8:00 and 17:00.

AUDIENCE OF THE CITIZENS

The director of the Center - **Bogdan ZUMBREANU**

- » The first Monday of the current month from 14.00 to 17.00
- » The third Monday of the current month from 14.00 to 17.00

CONTACTE/CONTACTS

24/24 ore - Linia Națională Anticorupție/National Anticorruption Line – **080055555**
Linia Specializată Anticorupție/ Specialized Anticorruption Line – **022-257333**

Tel: +373 22-257-257
Fax: +373 22-257-294, 244-766
E-mail - secretariat@cna.md

RAPORT
DE ACTIVITATE

CNA

2018

CUPRINS

7-8

Cuvânt-înainte
Foreword

9-10

PREFAȚĂ
Preface

11-16

ECHIPA - FORȚA MOTRICE A
INSTITUȚIEI
Team - driving force of the
institution

17-20

REALIZĂRI PE DOMENII
PRIORITARE
Achievements in priority
areas

21-28

COMBATEREA CORUPȚIEI
Combating corruption

29-30

RECUPERAREA BUNURILOR
INFRAȚIONALE
Criminal assets recovery

31-56

PREVENIREA CORUPȚIEI
Prevention of corruption

57-60

INTERACȚIUNEA CU
SOCIETATEA CIVILĂ
Interaction with civil society

61-62

OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI
PNEUTR ANUL 2019
Objectives and priorities for 2019

CUVÂNT-ÎNAINTE

Stimați cititori,

Aveți în fața Dvs. Raportul de activitate al Centrului Național Anticorupție pentru anul 2018 – un document care conține o informație amplă și relevantă despre realizările CNA pe parcursul unui an de activitate. Este un bilanț în care sunt reflectate obiectivele Centrului pentru 2018, modul în care acestea au fost realizate, rezultatele obținute, cifrele înregistrate, precum și prioritățile stabilite pentru anul 2019.

Ne-am propus de această dată să ieșim din clișeele unui raport tradițional, expunându-l într-un nou format. Rezultatele muncii, efortului și diligenței oamenilor care formează astăzi echipa CNA au fost transpuse într-un nou suflu, conceput astfel încât să evidențieze în percepția cetățeanului progresele înregistrate pe parcursul perioadei de referință. Împreună cu întreaga echipă, am trasat o linie, am aruncat o privire în retrospectivă și am totalizat ceea ce am reușit să realizăm.

Vă îndemn să apreciați rezultatul integrat al muncii perseverente și profesionale a colectivului CNA, căruia îi exprim recunoștință și apreciere. Totodată, doresc să exprim, în numele CNA, tuturor autorităților naționale precum și partenerilor de peste hotare gratitudinea pentru disponibilitatea și sprijinul continuu acordat în realizarea obiectivelor de consolidare a unui sistem eficient în lupta împotriva corupției.

FOREWORD

Dear readers,

You have in front of you the Activity Report of the National Anticorruption Center for the year 2018 - a document containing ample and relevant information about the achievements of NAC during one year of activity. It is a balance sheet reflecting the Center's 2018 objectives, how they have been achieved, the results obtained, the figures recorded, and the priorities set for 2019.

This time, we have set out to get outside of the clichés of a traditional report, presenting it in a new format. The results of the work, effort and diligence of the people who are currently forming the NAC team have been transposed with a new breath, designed to highlight to the perception of the citizens the progress achieved during the reference period. Together with the whole team, we set a line, glanced back in retrospect and summed up what we managed to achieve.

I would like to urge you to appreciate the integrated result of the persistent and professional work of the NAC team, to whom I express gratitude and appreciation. At the same time, I want to express, on behalf of the NAC, to all national authorities as well as to the foreign partners the gratitude for the availability and continued support in achieving the objectives of strengthening an efficient system in the fight against corruption.

Trebuie să menționez faptul că 2018 a fost un an al provocărilor, pe care CNA și le-a asumat cu responsabilitate, transformându-le în oportunități. În calitate de conducător, sunt mândru să spun că o mare parte din speranțele, pe care le-am avut atunci când mi-am asumat calitatea de conducător al CNA, s-au materializat în realizări concrete.

Mi-am dorit o echipă puternică și intervenții în domeniile unde sunt concentrate adevăratele focare ale corupției. De aceea, împreună cu întreaga echipă ne-am setat drept scop să combatem corupția sistemică, să pătrundem în esența acestui flagel pentru a putea elimina, din temelie, tot ceea ce generează corupția și viciază societatea în domenii de activitate precum cele ale sănătății, educației, justiției, administrației publice locale etc.

În activitatea mea, mă ghidez după cerința că CNA vine să sprijine cetățeanul, apărându-i drepturile și interesele legitime. Pornind de la acest deziderat, sunt ferm încrezut în posibilitățile colaboratorilor Centrului în sporirea progreselor instituției pentru a atinge scopul final, și anume – cultivarea intoleranței societății față de corupție.

Mai sunt multe de făcut, însă rezultatele obținute în anul 2018, reflectate în paginile acestui Raport, cu certitudine au semnat un salt important în procesul de consolidare a unui sistem viabil de prevenire și combatere a fenomenului corupției, fapt ce ne inspiră încrederea că obiectivele propuse vor fi atinse cu succes.

Lectură plăcută.

Cu respect,

Bogdan ZUMBREANU

I must mention that 2018 was a year of challenges, which the National Anticorruption Center has undertaken with responsibility, turning them into opportunities. As a leader, I am proud to say that much of the hopes I had when I assumed the position of the NAC leader, have materialized in concrete achievements.

I wanted a strong team and interventions in the areas where the real outbreaks of corruption are focused. That's why, together with the whole team, we set up the goal to combat systemic corruption, to get into the essence of this blight in order to be able to eliminate from the ground everything that generates corruption and damages society in areas of activity such as health, education, justice, local government, etc.

In my activity, I am guided by the requirement that the NAC comes to support the citizen, defending their legitimate rights and interests. Starting from this desideratum, I am firmly convinced of the possibilities of the Center's collaborators to increase the institution's progress in achieving the ultimate goal, namely - raising the society's intolerance towards corruption.

There is still a lot to do but the results achieved in 2018, reflected in the pages of this Report, have certainly meant an important leap in the process of strengthening a viable system of preventing and combating the phenomenon of corruption, which inspires our confidence that the proposed objectives will be successfully achieved.

Enjoy your reading.

Respectfully,

PREFAȚĂ

În calitatea sa de organ specializat în prevenirea și combaterea actelor de corupție, celor conexe corupției și faptelor coruptibile, Centrul, de rând cu acțiunile interne întreprinse, în procesul de cooperare regională și internațională, promovează constant și consolidează consecvent imaginea țării noastre atât pe plan intern, cât și pe plan extern.

În vederea realizării eficiente a misiunii și obligațiilor ce îi revin conform competenței, CNA pune accentul de bază pe colaborarea cu alte instituții publice naționale, organizații și autorități similare din alte țări și, încheie în acest scop acorduri bilaterale, promovând schimbul de informații și experiență în domeniul prevenirii și combaterii corupției accesul la bazele de date pentru efectuarea analizelor operaționale, financiare, patrimoniale care pot ajuta la prevenirea, descoperirea și cercetarea infracțiunilor de corupție.

În cadrul activităților desfășurate de autoritățile internaționale anticorupție, Centrul a reușit să se impună prin activitatea sa de monitorizare, analiză și evaluare a obiectivelor trasate, a integrității instituționale și profesionale, clasându-se printre primele autorități din Republica Moldova care promovează constant aceste priorități.

Astfel, Republica Moldova (reprezentată de CNA la diferite forumuri) cooperează eficient cu organizațiile internaționale, inclusiv prin informarea sistematică a acestora cu privire la acțiunile de prevenire și combatere a corupției.

În această ordine de idei, având în vedere proiectele de asistență tehnică de care beneficiază CNA (CLEP - Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire, Twinning - Suport în consolidarea capacităților operaționale ale organelor de aplicare a legii din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării actelor de corupție, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Consolidarea funcțiilor de prevenire și analiză a Centrului Național Anticorupție), au fost elaborate un șir de recomandări de către experții internaționali privind ajustarea cadrului legislativ și instituțional la standardele europene, recomandări care au transpus într-un șir de acte normative și documente de politici relevante, care asigură consolidarea unor instrumente eficiente și calitative în procesul de prevenire și combatere a corupției.

Drept rezultat, Parlamentul, a adoptat prin Hotărârea nr.

PREFACE

As a specialized body in the prevention and combating of acts of corruption, those related to corruption and corruptible deeds, the Center, together with the internal actions undertaken in the process of regional and international cooperation, constantly promotes and consequently strengthens the image of our country both internally, as well as externally.

In order to effectively carry out its mission and duties according to its competence, NAC focuses on cooperation with other national public institutions, organizations and similar authorities from other countries, and to this end, signs bilateral agreements, promoting the exchange of information and experiences in the field of prevention and combating corruption, access to databases for carrying out operational, financial, patrimonial analyses that could help prevent, detect and investigate corruption offenses.

Within the activities carried out by the international anticorruption authorities, the Center has succeeded to present itself through its activity of monitoring, analyzing and evaluating traced objectives, institutional and professional integrity, becoming one of the first authorities from the Republic of Moldova that constantly promotes these priorities.

Thus, the Republic of Moldova (represented by the NAC in various forums) cooperates effectively with international organizations, systematically informing them about the actions of preventing and combating corruption.

In this context, considering the technical assistance projects in which the NAC is beneficiary (CLEP - Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention, Twinning - «Support to the strengthening of the operational capacities of the Law Enforcement Agencies of the Republic of Moldova in the field of prevention and investigation of criminal acts of corruption»), a series of recommendations have been developed by international experts on the adjustment of the legislative and institutional framework to European standards, recommendations that have been transposed into a series of normative documents and relevant policy documents that ensure the strengthening of effective and qualitative tools in the process of preventing and combating corruption.

As a result, the Parliament has adopted through

56 din 30.03.2017, Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020. În acest document de politici au fost incluși 8 piloni, pe care se sprijină Sistemul național de integritate și care cuprinde acțiunile întregii societăți – de la Parlament până la societatea civilă și mass-media, ultimele având un rol foarte important, contribuind la implementarea eficientă a Strategiei prin monitorizarea independentă și imparțială, dar și prin informarea echidistantă a societății asupra deficiențelor din sistem.

Necesitatea monitorizării implementării documentului de politici menționat, la nivel național, a determinat constituirea unui Grup de monitorizare în cadrul Centrului rapoartele de monitorizare și evaluare fiind publicate pe pagina web a instituției. Activitatea acestuia este asistată de Secretariatul Grupului de monitorizare din cadrul Centrului, care publică proiectele rapoartelor de monitorizare și evaluare pe pagina web a instituției.

its Decision no. 56 of March 30, 2017, the National Integrity and Anticorruption Strategy (NIAS) for the years 2017-2020. This policy document incorporates 8 pillars on which the National Integrity System is based and which cover the actions of the whole society - from Parliament to civil society and the media, the latter having a very important role, contributing to the effective implementation of the Strategy through independent and impartial monitoring, but also by equidistant information on the deficiencies of the system.

The need to monitor the implementation of the policy document at the national level has led to the establishment of the three Monitoring Groups of the Strategy, incorporating the entities that are responsible for its implementation. Their activity is assisted by the Secretariat of the monitoring groups within the Center, which drafts the monitoring and evaluation reports, published on the institution's website.

DIRECTORII ADJUNCȚI

LIDIA CHIREOGLO

Director adjunct al Centrului Național Anticorupție, numită prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.81 din 11.05.2018.

Grad special

Locotenent-colonel

Categoria de calificare

Specialist de categorie superioară

Împuterniciri

coordonarea activității a cinci subdiviziuni din cadrul Centrului, după cum urmează:

- » Direcția generală prevenirea corupției;
- » Direcția analitică;
- » Direcția cooperare internațională;
- » Direcția testarea integrității profesionale;
- » Serviciul politici anticorupție.

Deputy Director of the National Anticorruption Center, appointed by the Decision of the Parliament of the Republic of Moldova no. 81 of 11.05.2018.

Special rank

Lieutenant Colonel

Qualification category

Superior category specialist

Powers

coordinating the work of five subdivisions within the Center, as follows:

- » General Directorate on Corruption Prevention;
- » Analytical Directorate;
- » International Cooperation Directorate;
- » Division on Professional Integrity Testing;
- » Anticorruption Policy Service.

DEPUTY DIRECTORS

VICTOR LAȘCOV

Director adjunct al Centrului Național Anticorupție, numit prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.337 din 14.12.2018.

Grad special

Major

Categoria de calificare

Specialist de categorie superioară

Împuterniciri

coordonarea activității a cinci subdiviziuni din cadrul Centrului, după cum urmează:

- » Direcția generală combaterea corupției;
- » Direcția generală teritorială «Nord»;
- » Direcția generală teritorială «Sud»;
- (cu excepția direcțiilor de urmărire penală din cadrul acestora);*
- » Direcția teritorială «Centru»;
- » Direcția comenduire.

Deputy Director of the National Anticorruption Center, appointed by the Decision of the Parliament of the Republic of Moldova no. 337 of 14.12.2018.

Special rank

Major

Qualification category

Superior category specialist

Powers

coordinating the work of five subdivisions within the Center, as follows:

- » General Directorate on Corruption Combating;
- » General Territorial Directorate “North”;
- » General Territorial Directorate “South”
- (with the exception of the criminal prosecution departments within them);*
- » Territorial Directorate “Center”;
- » Commandant’s Office Directorate.

1. ECHIPA - FORȚA MOTRICE A INSTITUȚIEI

Resursele umane reprezintă una din cele mai valoroase și strategice investiții ale unei instituții prin intermediul cărora continuă a fi realizate obiectivele și sarcinile de bază ale acesteia. Promovarea și implementarea unui management eficient al resurselor umane în cadrul Centrului asigură realizarea obiectivelor strategice.

Potrivit Statului de personal și Schemei de încadrare, în cadrul Centrului sunt incluse următoarele categorii de funcții: funcții de demnitate publică - 3, funcții publice cu statut special - 325, funcții publice - 5, posturi de deservire tehnică - 5, posturi auxiliare - 4.

Din totalul funcțiilor, 286 de unități revin Aparatului Central, 26 de unități revin Direcției generale teritoriale "Nord", 19 unități Direcției generale teritoriale "Sud" și 11 unități Direcției teritoriale "Centru".

În cadrul Centrului se aplică o politică de egalitate de șanse în procesul de recrutare și gestionare a resurselor umane, cu toate acestea raporturile de gen reprezentându-se, după cum urmează: 23,7% (79) - femei, 76,3% (263) - bărbați.

Angajarea tinerilor specialiști în cadrul Centrului, fenomen dezvoltat continuu în ultimii ani, influențează pozitiv structura profilului de vârstă a personalului. Astfel, pe parcursul anului 2018, vârsta medie a angajaților constituie 35,8 ani.

În aceeași perioadă, în cadrul Centrului au fost angajate 52 de persoane (funcționari publici cu statut special), detașate în alte autorități - 5 persoane, eliberate - 62 de persoane.

În anul 2018, din numărul total de angajați, activau 318 absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior, iar 107 - dețin studii postuniversitare (102 - masteranzi și 5 - doctoranzi).

Pe parcursul anului 2018, a fost efectuat controlul special în vederea verificării compatibilității cu funcția care urmează să fie ocupată pentru - 79 de candidați, fiind eliberate - 53 de bilete de îndreptare către CMC a MAI, în legătură cu angajarea în serviciul Centrului sau transfer în funcții publice cu statut special.

Centrul, în conformitate cu Programul de dezvoltare profesională continuă a angajaților, în anul 2018, și-a direcționat eforturile asupra instruirii diferitor categorii de personal în

1. THE TEAM - DRIVING FORCE OF THE INSTITUTION

Human resources represent one of the most valuable and strategic investments of an institution through which its basic objectives and tasks continue to be achieved. Promoting and implementing efficient human resource management within the Center ensures the achievement of strategic objectives.

According to the Staff Statement and the Employment Scheme, within the Center are included the following categories of functions: public dignity functions - 3, public functions with special status - 325, public functions - 5, service stations - 5, auxiliary posts - 4.

Of the total functions, 286 units belong to the Central Unit, 26 units belong to the General Territorial Directorate "North", 19 units to the General Territorial Directorate "South" and 11 units to the Territorial Directorate "Centru".

The Center applies a policy of equal opportunities in the recruitment and management of human resources, although the gender ratio are represented as follows: 23.7% (79) - women, 76.3% (263) - men.

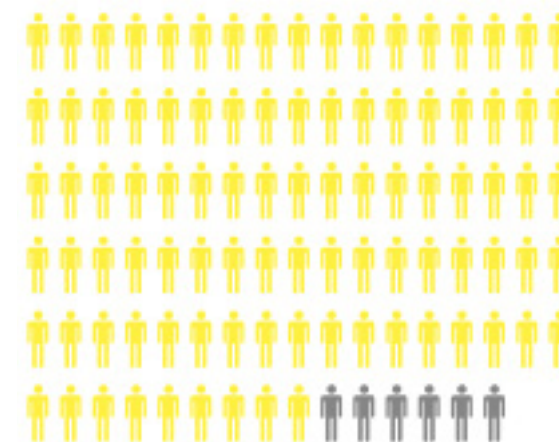
The employment of young specialists within the Center, a phenomenon that has been continuously developed in the recent years, positively influences the structure of the age profile of the staff. Thus, during 2018, the average age of employees constitutes 35.8 years.

During the same period, 52 persons were employed within the Center(civil servants with special status), detached to other authorities - 5 persons, relieved of duties - 62 persons.

In the year 2018, out of the total number of employees activating within the Center, 318 were graduates of higher education institutions and 107 - postgraduates (102 - master's and 5 doctoral studies).

During the year 2018, special control was carried out in order to check the compatibility with the position to be filled - 79 candidates, 53 referrals to the CMC of the MIA being issued, regarding employment in the Center's service or transfer to public functions with special status.

In 2018, in accordance with Professional Employee Development Program, the Center has focused its efforts to train different categories of staff in order to

263
Bărbați

76%

79
Femei

24%

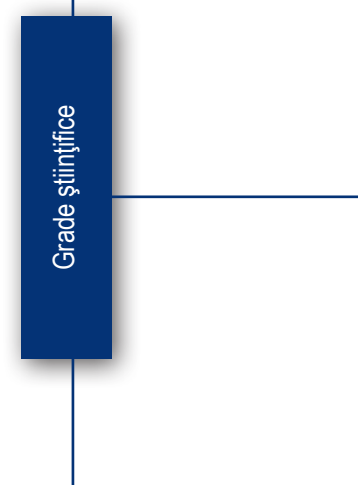
5
Doctori

102
Masteri

212
Licențiați

vederea realizării în condiții cât mai bune a responsabilităților, reieșind din limitele competențelor funcționale.

În acest sens, la capitolul „pregătirea generală”, angajații Centrului au avut posibilitatea să-și perfecționeze măiestria profesională participând în cadrul a 21 de activități de instruire, unde au fost antrenați, în calitate de formatori, colaboratori ai Centrului cu experiență profesională în domeniu, precum și specialiști din alte instituții.

Totodată, la capitolul „Pregătire specială”, angajații Centrului au beneficiat de 40 de activități de instruire, conform planurilor de pregătire profesională a subdiviziunilor.

În conformitate cu Comanda de stat pentru anul 2018 privind perfecționarea profesională a personalului din administrația publică, 23 de angajați au fost delegați la cursuri în cadrul Academiei de Administrare Publică, beneficiind de instruire în management și elaborarea programelor/proiectelor, prestarea serviciilor publice, integritatea funcționarilor publici, integrarea în funcția publică etc.

De asemenea, în colaborare cu Academia Internațională a Organelor de Drept (ILEA), au fost organizate 3 cursuri de dezvoltare profesională, la care au participat 7 angajați ai Centrului, cu tematicile: dezvoltarea liderismului în organele de drept; liderismul și combaterea corupției; corupția publică și afaceri interne.

Totodată, în septembrie 2018, a avut loc trainingul de instruire organizat de către PNUD, cu tematica: „Asigurarea respectării drepturilor avertizorilor de integritate”, la care au participat 41 de colaboratori ai Centrului.

Pe parcursul perioadei de raport, angajații Centrului au asigurat participarea la 111 evenimente internaționale (reuniuni, seminare, instruire, vizite de lucru), cu diseminarea experiențelor avansate în domeniul prevenirii și combaterii corupției.

achieve the best possible responsibilities, resulting from the limits of functional competencies.

In this respect, in the field of «general training», the employees of the Center had the opportunity to improve their professional skills by participating in 21 training activities where employees of the Center with professional experience in the field and specialists from other institutions participated in training of trainers.

At the same time, in the chapter «special training», the employees of the Center benefited from 40 training activities, in conformity with the training plans of the subdivisions.

In accordance with the State Order for 2018 on the professional development of public administration staff, 23 employees were delegated to courses within the Academy of Public Administration, benefiting from trainings in program / project development and management, public service provision, the integrity of civil servants, integration into public office, etc.

Also, in collaboration with the International Law Enforcement Academy (ILEA), 3 professional development courses were organized, attended by 7 employees of the Center, with the following topics: the development of leadership in law enforcement bodies; leadership and fight against corruption; corruption and public affairs.

At the same time, in September 2018, a training was organized with the support of UNDP on the topic «Ensuring the observance of the rights of the whistleblowers», attended by 41 collaborators of the Center.

Throughout the reporting period, the Center's employees have participated in 111 international events (meetings, seminars, trainings, working visits), with the dissemination of advanced experiences in the field of preventing and combating corruption.

Conducerea (director, doi directori adjuncți)

The Leadership (Director, two deputy directors)

Direcția generală prevenirea corupției

General Directorate on Preventing Corruption

Direcția generală urmărire penală

General Directorate on Criminal Prosecution

Direcția generală teritorială «Nord»

General Territorial Directorate “North”

Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale

Criminal Assets Recovery Agency

Direcția testarea integrității profesionale

Division on Professional Integrity Testing

Direcția analitică

Analytical Directorate

Direcția cooperare internațională

International Cooperation Directorate

Secția resurse umane

Human Resources Unit

Secția evidență contabilă și retribuirea muncii

Unit on Accountancy and Remuneration of Labor

Serviciul relații publice

Public Relations Service

Serviciul audit intern

Internal Audit Service

Direcția generală combaterea corupției

General Directorate on Combating Corruption

Direcția generală asigurare operativă

General Directorate on Operative Support

Direcția generală teritorială «Sud»

General Territorial Directorate “South”

Direcția teritorială «Centru»

Territorial Directorate “Center”

Direcția securitate internă

Internal Security Directorate

Direcția comenduire

Commandant's Office Directorate

Direcția logistică și administrare

Logistics and Administration Directorate

Secția management operațional

Operational Management Unit

Secția secretariat și arhivă

Secretariat and Archive Unit

Serviciul juridic

Legal Service

2. REALIZĂRI PE DOMENIILE PRIORITARE

Având în vedere prioritățile stabilite pentru anul 2018, prevăzute în Hotărârea Colegiului și în Planul de acțiuni al CNA, Centrul și-a axat activitatea de prevenire și combatere a fenomenului corupției asupra următoarelor domenii prioritare:

- » ocrotirea sănătății;
- » educație;
- » gestionarea mijloacelor fondurilor externe.

Astfel, în scopul depistării și contracarării actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție și a faptelor coruptibile în activitatea persoanelor, autorităților și instituțiilor din domeniul ocrotirii sănătății, demascării și curmării schemelor ilicite de delapidare a mijloacelor bugetare și fondurilor publice, au fost examinate petiții, plângeri și apeluri telefonice parvenite la Linia Națională Anticorupție. Urmare a examinării acestora, au fost înaintate sesizări atât Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cât și instituțiilor din subordine pentru înlăturarea neajunsurilor depistate.

Analiza materialelor, a cauzelor penale și informațiilor operative deținute de către ofițerii de investigație, denotă că în domeniul ocrotirii sănătății cele mai afectate sunt următoarele sectoare:

- » asistența medicală primară și spitalicescă;
- » desfășurarea procedurilor de achiziții;
- » delapidarea bunurilor, precum și a mijloacelor financiare din fondurile externe.

Pe parcursul perioadei de referință, în domeniul vizat au fost depistate 61 de infracțiuni, cu o creștere de 103,33 %, față de anul 2017 (30 de infracțiuni). Subiecți ai acestor acte de corupție au fost 40 de persoane, cu o creștere de 344,44% în raport cu anul 2017 (9 persoane). În acest context au fost pornite 60 de cauze penale, care au vizat sistemul de sănătate (inclusiv DGUP- 23 de cauze penale; DGT Nord – 9 cauze penale și DGT Sud – 28 de cauze penale).

Un alt obiectiv important pus în sarcina instituției este sectorul educațional, care se conturează drept unul esențial și sensibil pentru asigurarea implementării Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020, or misiunea educativă a școlii obligă personalul din învățământ să demonstreze toleranță zero la corupție. Totodată, educația este inclusă în lista domeniilor sectorului public vulnerabile la corupție.

În scopul prevenirii și combaterii actelor de corupție,

2. ACHIEVEMENTS IN PRIORITY AREAS

Taking into account the priorities set out for 2018 as stipulated in the College's Decision and the Action Plan of NAC, the Center focused its activity on preventing and combating the corruption phenomenon in the following priority areas:

- » healthcare;
- » education;
- » managing means from external funds.

Thus, in order to detect and counteract corruption acts, corruption related acts and corruptible deeds in the activity of persons, authorities and institutions in the field of healthcare, dismantling and curtailing illicit schemes of embezzlement of budgetary means and public funds, the examination of petitions, complaints and telephone calls made to the National Anticorruption Line was carried out. As a result of their examination, notifications were submitted both to the Ministry of Health, Labor and Social Protection as well as to the subordinated institutions in order to remove the identified shortcomings.

The analysis of the materials, criminal cases and operational information held by investigation officers shows that the most affected sectors are the following:

- » Primary medical care and hospital assistance;
- » The conduct of procurement procedures;
- » The misappropriation of property, as well as financial means from external funds.

During the reference period, 61 offenses were detected in the area concerned, with an increase by 103.33% compared to 2017 (30 crimes). Subjects of these acts of corruption were 40 persons, with an increase of 344.44% compared to 2017 (9 persons). In this context, 60 criminal cases related to the health system (including GDCP - 23 criminal cases, GTD North - 9 criminal cases and the GTD South - 28 criminal cases) have been initiated.

Another important objective assigned to the institution's tasks is the education sector, which is an essential and sensitive one for the implementation of the National Integrity and Anticorruption Strategy for the years 2017-2020, or the educational mission of the school obliges the educational staff to demonstrate zero tolerance to corruption. At the same time, education is included in the list of areas of the public sector that are vulnerable to corruption.

In order to prevent and combat the acts of corruption,

a celor conexe corupției și a faptele coruptibile, în activitatea autorităților și instituțiilor din domeniul învățământului, demascării schemelor ilicite de delapidare a mijloacelor și fondurilor publice, în anul 2018, au fost inițiate un șir de măsuri speciale de investigație, în scopul sistematizării și acumulării materialelor ce prezintă interes operativ, precum și acele parvenite anonim, care nu permit efectuarea controlului cu un rezultat vădit.

În rezultatul examinării materialelor și a măsurilor întreprinse, s-a constatat că sectorul educațional este vulnerabil la fenomenul corupției în sensul:

- » folosirii iraționale și netransparente a finanțelor publice;
- » colectării plăților neformale în instituțiile de învățământ, inclusiv la înscrierea sau admiterea copiilor în instituțiile respective;
- » colectarea de către cadrul didactic a mijloacelor financiare pentru majorarea notelor și promovarea cu succes a examenelor;
- » ignorării și aplicării selective și neconforme a prevederilor Codului de etică a cadrului didactic, precum și pregătirii necorespunzătoare a corpului profesoral, pentru promovarea educației de integritate și anticorupție;
- » plagiatul.

Rezultatele obținute de către colaboratorii Centrului denotă că fenomenul corupției în sectorul educațional a luat amploare, dat fiind faptul că societatea, în ansamblu, tolerează aceste acțiuni și, în mare parte, determină cadrele didactice la comiterea actelor de corupție. Acest fenomen se atestă, în mod special, în mediul urban a cărui amploare și intensitate este mai crescută, comparativ cu mediul rural.

Acest fapt a determinat necesitatea creării unui mecanism coerent și transparent de colectare a contribuțiilor benevole din partea părinților, pentru a nu fi catalogate drept acte de corupție.

Nu mai puțin important ar fi consolidarea integrității personalului din sectorul educațional, prin promovarea standardelor etice profesionale, stimularea comportamentului etic, profesionalismului și a rezultatelor obținute.

În anul de bilanț, în domeniul vizat, au fost depistate 25 de infracțiuni, cu o creștere de 56,25%, față de anul 2017, (16 infracțiuni). Subiecți ai acestor acte de corupție au fost 71 de persoane, cu o creștere de 238% în raport cu anul 2017(21 de persoane). Au fost

corruption related acts and corruptible deeds in the work of education authorities and institutions, to unmask illicit schemes of misappropriation of public funds and funds in 2018, a number of special investigative measures have been initiated for the purpose of systematization and accumulation of materials of operative interest, as well as those anonymously received, which do not allow control with a clear result.

As a result of examining the materials and the measures taken, it was found that the education sector is vulnerable to the phenomenon of corruption in the sense of:

- » irrational and non-transparent use of public finances;
- » the collection of informal payments in educational establishments, including at the registration or admission of children to the institutions concerned;
- » teachers collecting financial means to increase grades and for successfully passing the exams;
- » ignoring and applying selectively and inappropriately the provisions of the Code of Ethics for Teachers, as well as inadequate training of the teaching staff, to promote integrity and anticorruption education;
- » plagiarism.

The results obtained by the Center's employees show that the phenomenon of corruption in the education sector has grown, given that society as a whole tolerates these actions and, to a large extent, determines the teachers to commit corruption acts. This phenomenon is especially evident in the urban environment, whose the spread and intensity is higher compared to rural areas.

This has led to the need to create a coherent and transparent mechanism for collecting voluntary contributions from parents, so as not to be categorized as corruption.

No less important would be to strengthen the integrity of the education sector staff by promoting ethical professional standards, stimulating ethical behavior, professionalism and the results achieved.

In the year under review, 25 offenses were detected, with an increase of 56.25% compared to 2017 (16 offenses). Subjects of these corruption acts were 71 persons, with an increase of 238% compared to 2017 (21 persons). There were 28 criminal cases, which

pornite 28 de cauze penale, care au vizat sistemul de învățământ (inclusiv DGUP- 18 cauze penale; DGT Nord – 6 cauze penale și DGT Sud – 4 cauze penale).

De remarcat că, acțiunile întreprinse în domeniile menționate au fost subiectele audienței instituției în ședințele Comisiei parlamentare de profil, fiind înaintate unele recomandări în scopul redresării situației.

Un alt obiectiv strategic ține de monitorizarea utilizării mijloacelor fondurilor publice și granturilor oferite țării de finanțatorii și partenerii externi, în vederea relevării și contracarării cauzelor de corupție, precum și neadmiterea utilizării defectuoase și ineficiente a acestor mijloace, fiind inițiate 4 cauze penale în acest sens.

Printre faptele care favorizează apariția corupției sunt deturnările de fonduri, ce reprezintă schimbarea destinației utilizării financiare, cu încălcarea legislației din domeniu.

Obținerea frauduloasă a mijloacelor sau utilizarea irațională a acestora, la fel, se realizează prin comiterea actelor de corupție, atât din partea solicitantului, cât și din partea reprezentanților instituțiilor, care acordă aceste mijloace financiare. Aceste acțiuni sunt săvârșite adesea prin prezentarea și recepționarea de documente, înscrisuri sau date vădit false, inexacte ori incomplete și sunt destinate pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor obținute sau garantate din fonduri externe, precum și omisiunea de a furniza datele solicitate, potrivit legii, pentru obținerea de mijloace din fonduri externe.

Factorii principali care creează mediu favorabil pentru fraudă și corupție, în achizițiile publice, la obiectivele finanțate din fonduri externe sunt: capacitățile slabe ale autorităților contractante în domeniul achizițiilor publice, lipsa unui mecanism eficient de control ex-ante și de prevenire a fraudelor în achiziții publice, transparența relativ scăzută a procesului de achiziții, situațiile de conflict de interese. Din aceste considerente scade considerabil calitatea serviciilor.

Prin urmare, manifestările de corupție au loc la următoarele etape de activitate a beneficiarilor de fonduri externe:

- » la selectarea operatorului economic în procesul desfășurării procedurii de achiziții;
- » la gestionarea mijloacelor financiare de către instituțiile de implementare;

concerned the education system (including GDCP - 18 criminal cases, DGT North - 6 criminal cases and DGT South - 4 criminal cases).

It should be noted that the actions taken in the mentioned areas were the subjects of the audience of the institution in the meetings of the respective parliamentary commission, and some recommendations were put forward to remedy the situation.

Another strategic objective is to monitor the use of public funds and grants provided to the country by donors and external partners in order to identify and counteract corruption, and to prevent the deficient and ineffective use of such means, 4 criminal cases having been initiated in this respect.

Among the acts that favor the emergence of corruption is the misappropriation of funds, which represents the change of destination of financial use, in violation of the legislation in the field.

The fraudulent use of means or their irrational use can be also manifested through the commission of corruption by both the applicant and the representatives of the institutions that provide these financial means. These actions are often committed by presenting and receiving manifestly false, inaccurate or incomplete documents, acts or data, and are intended to receive the approvals or guarantees required to grant the funds obtained or guaranteed from external funds, as well as the omission to provide the required data, according to the law, to obtain means from external funds.

The main factors that create an environment conducive to fraud and corruption in public procurement to the objectives financed from external funds are: the weak capacities of contracting authorities in the field of public procurement, the lack of an effective ex-ante control mechanism and that for the prevention of fraud in public procurement, relatively low transparency of the procurement process, conflict of interest situations. For these reasons, the quality of services is considerably decreasing.

Therefore, corruption manifestations take place at the following stages of activity of beneficiaries of external funds:

- » in the selection of the economic operator in the process of the procurement procedure;
- » in the management of the financial means by the implementing institutions;

- » necorespunderea volumului și a calității lucrărilor executate cu documentația de proiect;
- » la recepția finală a lucrărilor.

Având în vedere importanța și sensibilitatea acestor domenii pentru societate Centrul va continua desfășurarea măsurilor ce se impun și pe parcursul anului 2019.

- » nonconformity between the volume and quality of the work performed with the project documentation;
- » at the final reception of the works.

Given the importance and sensitivity of these areas for the society, the Center will continue to pursue the necessary measures in the course of 2019.

3. COMBATEREA CORUPȚIEI

În perioada de bilanț, rezultatele obținute de către ofițerii de investigații ai Centrului sunt următoarele: 779 de infracțiuni depistate (DGCC și DGAO - 607, DGT Nord - 109, DGT Sud - 63), din ele: infracțiuni de corupție și conexe corupției - 659 și alte categorii - 120. Luând în considerare faptul că la baza activității operative de investigații stă un complex de măsuri de descoperire și curmare a infracțiunilor și a persoanelor care le comit, menționăm că din totalul de infracțiuni descoperite - 475 constituie rezultatul prelucrării informațiilor operative recepționate de către ofițerii de investigație.

Drept urmare a efectuării unei analize a infracțiunilor depistate, se constată cel mai des săvârșite acte de corupție și conexe corupției a fost următoarele:

- » trafic de influență - 241 de infracțiuni;
- » corupere pasivă - 138 de infracțiuni;
- » abuz de putere sau abuzul de serviciu - 94 de infracțiuni;
- » corupere activă - 92 de infracțiuni.

De asemenea, în perioada de raport, urmare a măsurilor speciale de investigații și acțiunilor de urmărire penală au fost realizate 100 de acțiuni de reținere în flagrant delict a făptuitorului.

În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile depistate se divizează în felul următor: 19 - deosebit de grave, 570 - grave, 147 - mai puțin grave și 43 - ușoare.

De asemenea, pe parcursul anul 2018, cele mai frecvente cazuri de corupție au fost constatate în instituții și organizații din cadrul:

- » Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale - 61 de cazuri;
- » Agenției Servicii Publice - 20 de cazuri;
- » Ministerului Educației, Culturii și Cercetării - 25 de cazuri;
- » Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor - 6 cazuri.

În anul 2018, pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție și conexe corupției, Centrul a identificat și cercetat penal funcționari, după cum urmează:

- » în domeniul educației - 71;
- » în domeniul sănătății - 40;
- » inspectori de poliție - 29;
- » șefi, adjuncți de departamente din cadrul autorităților - 18;
- » șefi de instituții autonome din cadrul autorităților - 11;
- » inspectori fiscali - 6;
- » șefi de direcții din cadrul Primăriei mun. Chișinău - 2;

3. COMBATING CORRUPTION

During the evaluated period, the results obtained by the Center's investigation officers are the following: 779 detected offenses (GDCC and GDOS - 607, GTD North - 109, GTD South - 63), of which: corruption and corruption related offenses - 659 and other categories - 120. Taking into account the fact that at the basis of the operative investigation activity is a complex of measures for discovering and curbing the offenses and persons who commit them, we mention that out of the total of discovered offenses - 475 is the result of processing operative information received by investigation officers.

Following an analysis of the detected offenses, the most frequently committed corruption and related acts were:

- » influence peddling - 241 offenses;
- » passive corruption - 138 offenses;
- » abuse of power or abuse of office - 94 offenses;
- » active corruption - 92 offenses.

Also, during the reporting period, following the special investigative measures and criminal prosecution, 100 actions of detaining the perpetrator in flagrante delicto were carried out.

Depending on the nature and the extent of the damage, the detected offenses are divided in the following way: 19 - extremely serious, 570 - serious, 147 - less serious and 43 - mild.

Also, during the year 2018, the most frequent cases of corruption were found in public institutions within:

- » Ministry of Health, Labor and Social Protection - 61 cases;
- » Public Services Agency - 20 cases;
- » Ministry of Education, Culture and Research - 25 cases;
- » National Agency for Food Safety - 6 cases.

In 2018, for the commission of corruption and related crimes, the following civil servants have been identified and subjected to criminal investigation by the Center:

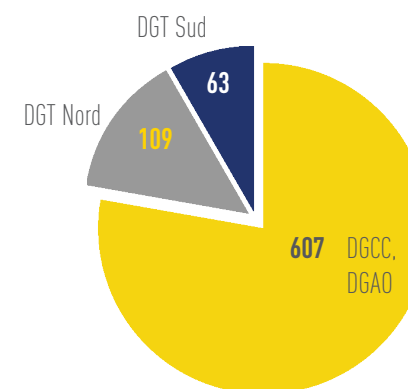
- » in the field of education - 71;
- » in the field of health - 40;
- » police inspectors - 29;
- » heads, deputies of departments within the authorities - 18;
- » heads of autonomous institutions within the authorities - 11;
- » fiscal inspectors - 6;
- » heads of departments within Chisinau City Hall - 2;

779
INFRAȚIUNI DEPISTATE

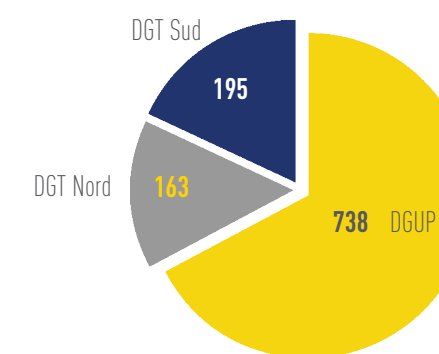

714
CAUZE PENALE

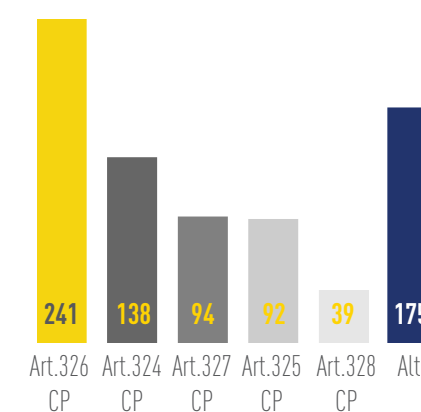
INFRAȚIUNI DESCOPERITE DE CĂTRE SUBDIVIZIUNILE CENTRULUI

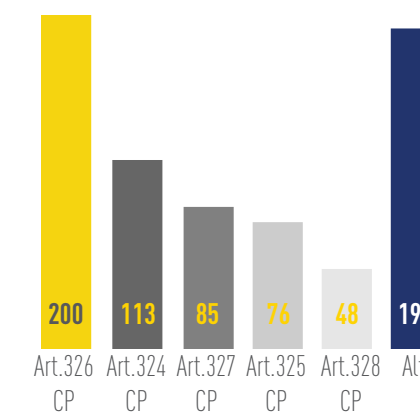
CAUZE PENALE ÎN PROCEDURA SUBDIVIZIUNILOR CENTRULUI

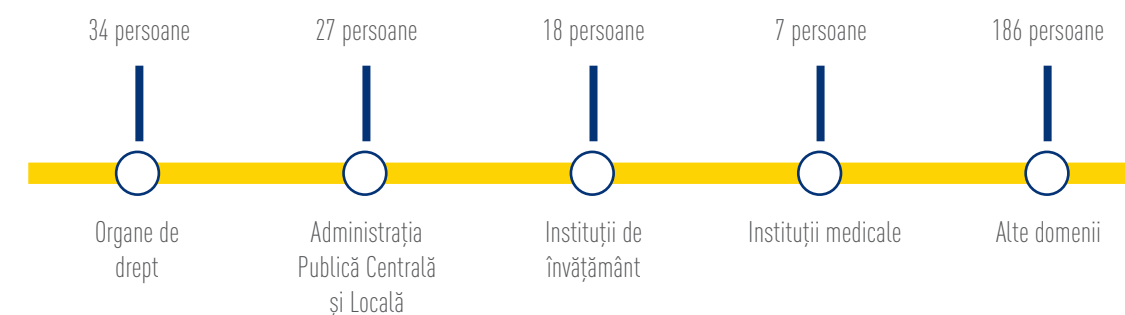
CATEGORIILE INFRAȚIUNILOR DEPISTATE

CATEGORIILE CAUZELOR PENALE

SUBIEȚII CAUZELOR PENALE DEFERITE JUSTIȚIEI

» alți subiecți - 126.

În sectorul privat și liber profesionist au fost vizate 252 de persoane, inclusiv:

- » directori de întreprinderi și organizații private - 49;
- » avocați - 22;
- » executori judecătorești - 8;
- » notari - 2.

Ofițerii de urmărire penală au reținut în procedură 1096 de cauze penale (DGUP - 738, DGT Nord - 163, DGT Sud - 195), dintre care:

- » 714 - pornite de către ofițerii de urmărire penală ai Centrului (DGUP - 503, DGT Nord - 109, DGT Sud - 102),
- » 280 - parvenite conform competenței de la alte organe de urmărire penală,
- » 101 - reluate în procedură.

În total, în gestiunea ofițerilor de urmărire penală s-au aflat 1985 de cauze penale (inclusiv restanța cauzelor penale), ceea ce reprezintă o creștere față de anul precedent cu 2,37 % (anul 2017- 1939 de cauze penale).

Din numărul de 714 cauze penale pornite de către ofițerii de urmărire penală, 615 au constituit infracțiuni de corupție și conexe acestora (113 - corupere pasivă, 76 - corupere activă, 200 - trafic de influență, 85 - abuz de putere sau abuz de serviciu (inclusiv în sectorul privat), 48 - exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 11 - neglijență în serviciu, 38 - delapidarea averii cu folosirea situației de serviciu, 39 - falsul în actele publice, 2 - delapidarea mijloacelor din fondurile externe, 1 - luarea de mită și 2 - îmbogățirea ilicită, iar 18 din categoria celor economico-financiare și 81 de alte categorii.

După gravitatea de comitere a infracțiunilor de corupție și conexe acestora, cauzele penale se divizează, după cum urmează: 19 - privind infracțiuni deosebit de grave, 433 - grave, 100 - mai puțin grave și 63 - ușoare.

De remarcat că, în perioada de referință, ofițerii de urmărire penală au înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni - 110 materiale.

Totodată, ofițerii de urmărire penală au finalizat 619 cauze penale. Din ele, 284 - în privința a 327 de persoane învinuite au fost deferite justiției, dintre care: 250 - în privința a 285 de învinuiți le-au constituit cauzele penale pornite pe infracțiuni de corupție și conexe acestora, 8 - în privința a 11 învinuiți pe infracțiunile de ordin economico-financiar, iar restul 26 de cauze penale în

» other subjects - 126.

In the private and freelance sectors 252 persons have been targeted, including:

- » directors of enterprises and private organizations - 49;
- » lawyers - 22;
- » bailiffs - 8;
- » notaries - 2.

Criminal investigation officers have undertaken in procedure 1096 criminal cases (GDCP - 738, GTD North - 163, GTD South - 195), of which:

- » 714 - initiated by the Center's criminal prosecution officers (GDCP - 503, GTD North - 109, GTD South - 102),
- » 280 - obtained according to the competence of from other prosecution bodies,
- » 101 - resumed proceedings.

In total, 1985 criminal cases (including the criminal cases left over from the previous year) were in the management of criminal prosecution officers, which represents an increase compared to the previous year by 2,37% (2017-1939 criminal cases).

Of the 714 criminal cases initiated by criminal prosecution officers, 615 constituted corruption and related offenses (113 - passive corruption, 76 - active corruption, 200 - influence peddling, 85 - abuse of power or abuse of office including in the private sector), 48 - excess of power or excess of official authority, 11 - negligent performance of duties, 38 - misappropriation of property by use of an official position, 39 - forgery of public documents, 2 - misappropriation of means from external funds, 1 - bribery and 2 - illicit enrichment, 18 from the category of economic-financial crimes and 81 from other categories.

According to the gravity of the corruption and related offences, the criminal cases are divided as follows: 19 - on very serious crimes, 433 - serious, 100 - less serious and 63 - mild.

It is worth noting that during the reference period, the prosecution officers have recorded in the Crime Records Register - 110 materials.

At the same time, prosecution officers have finalized 619 criminal cases. Of these, 284 - with regard to 327 accused persons were referred to justice, of which: 250 - with regard to 285 accused were the criminal cases on corruption and related offenses, 8 - with regard to 11 accused on economic-financial offenses, and the remaining 26 criminal cases related to 31 accused

privința a 31 de învinuiți pe alte categorii de infracțiuni.

În funcție de categoriile de subiecți și domeniile în care aceste persoane și-au exercitat activitatea, cauzele penale finalizate și expediate instanței de judecată se clasifică, după cum urmează: :

- » din cadrul administrației publice centrale și locale - 27 de persoane, dintre care: 15 - primari; 2 - consilieri; 1 - secretar din cadrul Primăriei; 9 - funcționari și specialiști din cadrul administrației publice locale și centrale;
- » din cadrul organelor de drept - 34 de persoane, dintre care: 26 - colaboratori ai MAI, inclusiv 1 ofițer de urmărire penală și 6 colaboratori din cadrul Serviciului Situații Excepționale; 1 - inspector din cadrul Serviciului Vamal;
- » din cadrul instituțiilor de învățământ - 18 persoane, dintre care: 5 - directori ai instituțiilor de învățământ superior, mediu și preșcolar; 1 - șef de catedră; 7 - profesori și 2 instructori auto; 1 - șef al căminului de liceu; 2 - studenți din cadrul instituțiilor de învățământ;
- » din cadrul instituțiilor medicale - 7 persoane, dintre care: 6 - medici și 1 - asistentă medicală;
- » din alte domenii - 186 de persoane.

Concomitent, în 335 de cauze penale, urmărirea penală a fost încetată din diferite motive, inclusiv în 13 cauze penale, pe motive de nereabilitare (în temeiul art. 275, pct. 4, 5 Cod de procedură penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, amnistie și decesul făptuitorului).

În alte 37 de cauze penale, urmărirea penală a fost suspendată din diferite motive, inclusiv 16 - în legătură cu eschivarea învinuitului de la urmărire penală și 21 - în legătură cu neidentificarea persoanei care a comis infracțiunea.

În scopul înlăturării cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea infracțiunilor, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au înaintat conducătorilor organizațiilor și întreprinderilor 93 de sesizări (DGUP - 67, DGT Nord - 5, DGT Sud - 21), înregistrându-se o creștere de 2,3 ori față de anul precedent (40 de sesizări).

PROCESE PENALE EXAMINATE

Suplimentar la cauzele penale, în procedura organului de urmărire penală, spre examinare, în conformitate cu prevederile art. 274 Cod de procedură penală s-au aflat 1184 de procese penale, dintre care, în perioada

persons on other categories of offenses.

Depending on the categories of subjects and the areas in which these persons exercised their activity, the criminal cases that were finalized and sent to the court are classified as follows:

- » from the central and local public administration - 27 persons, of which: 15 - mayors; 2 - counselors; 1 - secretary of the City Hall; 9 - officials and specialists from the local and central public administration;
- » from the law enforcement bodies - 34 persons, of which: 26 - collaborators of the Ministry of Internal Affairs, including one criminal prosecution officer and 6 collaborators from the Service on Exceptional Situations, 1 - inspector from the Customs Service;
- » from educational institutions - 18 persons, of which: 5 - directors of higher, medium and preschool education institutions, 1 - head of department; 7 - professors and 2 driving instructors; 1 - head of the lyceum dorm; 2 - students from educational institutions;
- » from medical institutions - 7 persons, of which: 6 - doctors și 1 - medical assistant;
- » from other domains - 186 persons.

Concomitantly, in 335 criminal cases, criminal prosecution has been terminated based on different reasons, including that of non-rehabilitation for 13 criminal cases (based on art. 275, point 4, 5 CPC, in relation to the expiry of the limitation period, amnesty and the demise of the perpetrator).

In other 37 criminal cases, criminal prosecution has been suspended due to different reasons, including 16 - in relation to the avoiding of criminal prosecution by the accused and 21 - in relation to the non-identification of the perpetrator.

In order to eliminate causes and conditions that have contributed to the commission of the crimes, the Center's prosecution officers have forwarded 93 notifications to the leaders of organisations and enterprises (GDCP - 67, GTD North - 5, GTD South - 21), registering an increase of 2,3 times compared to the previous year (40 notifications).

CRIMINAL PROCESSES EXAMINED

In addition to the criminal cases, 1184 criminal processes have been in the procedure of the criminal prosecution body, for examination, according to the provisions of art. 274 Criminal Procedure Code, of which 1149

de referință, au fost soluționate - 1149, inclusiv pe 714 - au fost pornite cauze penale, 400 - au fost înaintate procurorului cu propunere de neîncepere a urmăririi penale, 31 - anexate la alte procese și cauze penale, iar 4 - au fost expediate, conform competenței, altor organe de urmărire penală.

ASIGURAREA ȘI RESPECTAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN CADRUL APLICĂRII MĂSURILOR PROCESUALE DE CONSTRÂNGERE

În anul 2018, ofițerii de urmărire penală au reținut 171 de persoane. În privința a 79 de persoane, instanțele judiciare au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, iar în privința a 92 de persoane au fost aplicate alte măsuri procesuale de constrângere.

Din numărul total de cauze penale restante din anii precedenți, la situația din 01.01.2018, în procedura organului de urmărire penală al Centrului se aflau 243 de cauze penale. Pe parcursul anului de bilanț au fost soluționate 86 de cauze penale, iar restanța, la 01.01.2019, constituie 157 de cauze penale.

FINALITATEA JUDICIARĂ A CAUZELOR DE CORUPȚIE

Centrul a supus analizei sentințele pronunțate, pe parcursul anului 2018, de către instanțele de fond pe marginea a 321 de infracțiuni de corupție și conexe infracțiunilor de corupție, documentate de organele competente.

Astfel, din categoriile infracțiunilor examinate, cele mai frecvente cazuri soluționate sunt următoarele:

- » infracțiunile de trafic de influență - 46%;
- » cazurile de corupere activă - 19%;
- » cazuri de corupere pasivă - 23% din totalul de cazuri soluționate.

Datele denotă o mică creștere a denunțării actelor de corupție de către funcționarii publici.

Expunându-se asupra capetelor de acuzare, instanțele au stabilit vinovăția inculpaților în 87% din infracțiunile examinate, pronunțând sentințe de condamnare și încetare pe temeiuri de nereabilitare. În alte 13%, instanțele au pronunțat sentințe de achitare a persoanelor și încetare a procesului penal.

De menționat că pe cauzele penale privind învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, instanțele judiciare și-au motivat sentințele de încetare, conducându-se de Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.17, prin care a fost declarat neconstituțional textul "intereselor publice sau"

were solved in the reference period, including for 714 - criminal cases were initiated, 400 - were submitted to the prosecutor with a proposal not to initiate criminal prosecution, 31 - annexed to other criminal processes and cases, and 4 - were sent, according to their competence, to other criminal prosecution bodies.

ENSURING THE RESPECT OF HUMAN RIGHTS IN THE APPLICATION OF PROCEDURAL MEASURES OF CONSTRAINT

In 2018, criminal prosecution officers have detained 171 people. Regarding 79 people, the courts have ordered the application of the preventive measure in the form of arrest, and regarding 92 persons other procedural measures of restriction were applied.

Of the total number of outstanding criminal cases from the previous years, as of 01.01.2018, 243 criminal cases were in procedure in the Center's criminal prosecution body. During the evaluated year, 86 criminal cases were solved, and the cases overdue, on 01.01.2019, constitute 157 criminal cases.

JUDICIAL FINALITY OF CORRUPTION CASES

The Center analyzed the judgements passed during 2018 by the first instance courts on 321 corruption offenses and offences related to corruption, documented by the competent bodies.

Thus, from the categories of crimes examined, the most frequently solved cases are the following:

- » cases of influence peddling - 46%;
- » cases of active corruption - 19%;
- » cases of passive corruption - 23% of the total number of cases solved.

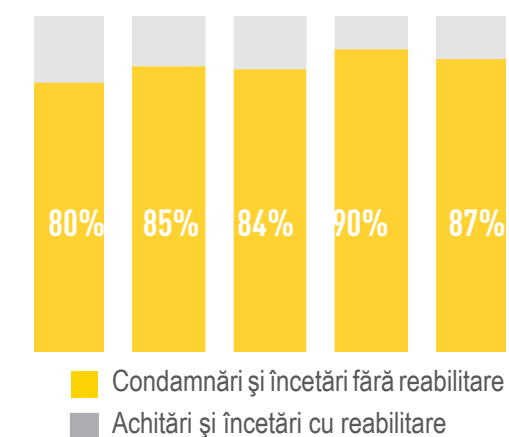
The data denote a slight increase in the denunciations of corruption by civil servants.

Deliberating on the counts, the courts have established defendants as guilty in 87% of the offenses examined, pronouncing convictions and termination on rehabilitation grounds. In other 13% of the cases, the courts issued sentences of acquittal and termination of the criminal proceedings.

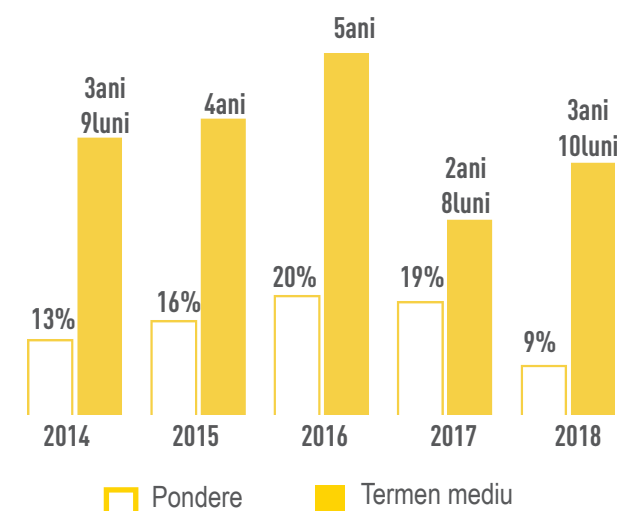
It should be noted that on the criminal cases regarding the accusation of committing the offenses provided by art. 327 par. (1) of the Criminal Code, the courts have motivated their termination sentences based on the Constitutional Court's Decision no. 33 of 07.12.17, whereby the text «public interests or» of par. (1) art. 327

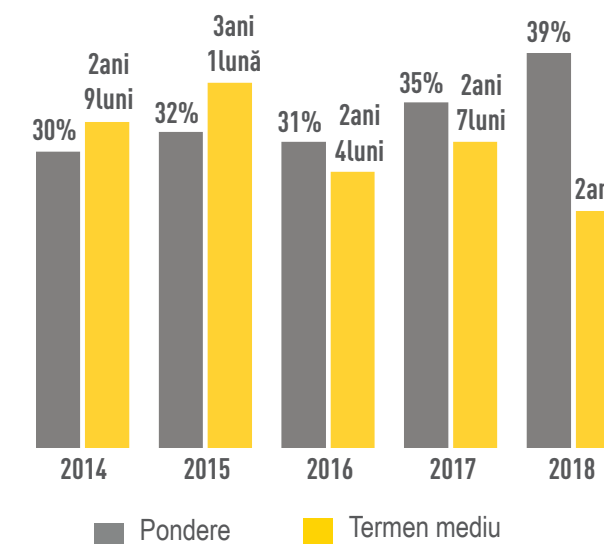
SENTINȚE PRONUNȚATE ÎN FOND

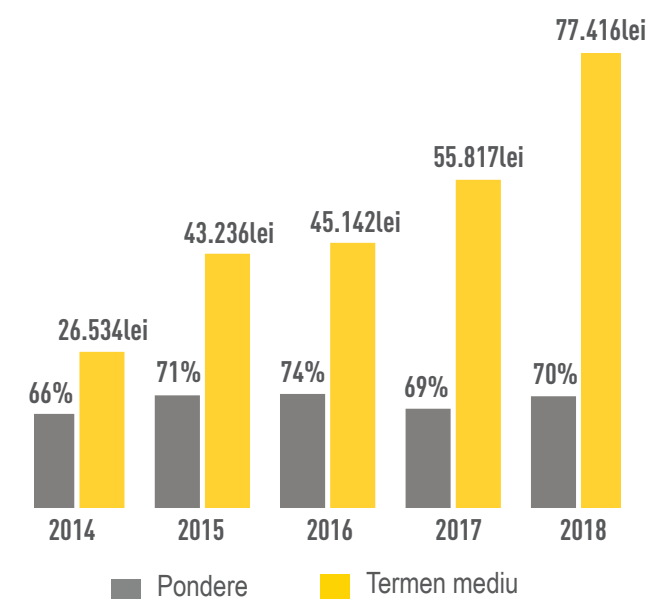
ÎNCHISOARE CU EXECUTARE REALĂ

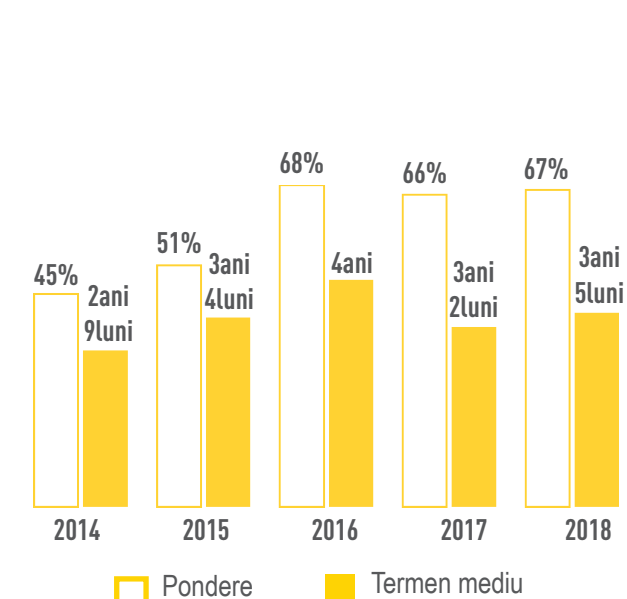
ÎNCHISOARE CU EXECUTARE SUSPENDATĂ

AMENZI PENALE

PRIVAREA DE DREPTUL DE A OCUPA FUNCȚII

din alin. (1) art. 327 Cod penal.

În perioada de raport, instanțele de fond au aplicat amenzi penale în 70% din cazurile de condamnare. Valoarea medie a amenzii penale a constituit 77 416 lei per/caz. Comparativ, în anul 2017, instanțele au pronunțat pedepse sub formă de amendă în 69% din cazuri, în valoare medie de 55 813 lei. Datele denotă o creștere semnificativă a valorii medii a amenzii, fapt ce se datorează creșterii unității convenționale de amendă.

În anul 2018, instanțele de fond au aplicat pedeapsă sub formă de închisoare cu executare reală în privința a 9 % din totalul cazurilor de condamnare, respectiv, pentru un termen mediu de 3 ani 10 luni. Închisoare cu executare suspendată a fost aplicată în 39% din cazuri. Termenul pedepsei a constituit în mediu 1 an și 11 luni. Similar, termenul de probă a constituit în mediu 2 ani.

Instanțele au aplicat privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate - în 67% din cazurile cu vinovăția funcționarilor publici stabilită. Termenul mediu de privare a drepturilor pentru persoanele condamnate a constituit 3 ani și 5 luni.

În 73% din cazurile pe care a fost stabilită vinovăția inculpaților, instanțele de fond au examinat cauzele în procedura specială, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și a acordului de recunoaștere a vinovăției (art.364/1 CPP și art.80 CP).

În anul 2018, au sporit numeric cazurile de judecare a cauzelor pe infracțiuni de corupție în procedură simplificată, prevăzută de art. 364/1 CPP, deoarece persoanele reținute în flagrant delict, care recunosc vinovăția, au o situație mai favorabilă prin procedura prevăzută de articolul menționat, conform căruia li se reduc cu o treime limitele maxime și minime din sancțiunile prevăzute de lege, pentru infracțiunile respective pedeapsa cu închisoare sau a muncii neremunerate în folosul comunității, limitele amenzii fiind la fel reduse cu o pătrime.

Criminal Code was declared unconstitutional.

During the reporting period, the first instance courts upheld criminal fines in 70% of convictions. The average value of the criminal fine constituted 77 416 lei per case. In comparison, in 2017, the courts pronounced sentences in the form of a fine in 69% of cases, averaging 55,813 lei. The data show a significant increase in the average amount of the fine, which is due to the increase in the conventional unit of fine.

In 2018, first instance courts applied imprisonment with real jail term for 9% of all convictions, respectively for an average of 3 years and 10 months. Suspended imprisonment sentences were applied in 39% of cases. The term of the penalty amounted on average to 1 year and 11 months. Similarly, the probation period averaged 2 years.

The courts applied the deprivation of the right to occupy certain positions or to exercise a particular activity in 67% of the cases with the established guilt of civil servants. The average term of deprivation of rights for convicted persons was 3 years and 5 months.

In 73% of the cases where the guilt of the defendants was established, the first instance courts examined the cases in the special procedure, on the basis of the evidence administered during the criminal investigation phase and the agreement on the admission of guilt (Art.364 / 1 CCP and Article 80 CC).

In the year 2018, the number of cases of deliberation on corruption offenses in the simplified procedure, as provided by art. 364/1 CPP, has increased because the persons detained in flagrante delicto, who have pleaded guilt, have a more favorable situation by the procedure provided by the abovementioned article, according to which the maximum and minimum sanctioning limits provided by the law are reduced by one third, for the respective offenses the sanction of imprisonment or unpaid community service, the limits of the fine being equally reduced by a quarter.

Echipa de intervenție a CNA.

Intervention team of the NAC.

4. RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE

Reieșind din imperativul legii, care a impus crearea unei subdiviziuni autonome în cadrul Centrului, abilitată cu atribuții specifice, la 30.03.2017, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 48 cu privire la Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (în continuare Agenția) și Legea nr. 49 pentru completarea unor acte legislative, prin care a fost instituit cadrul legislativ relevant în vederea recuperării bunurilor infraționale.

La data de 29 martie 2018, în baza Hotărârii Parlamentului nr. 62 a fost modificat efectivul-limită al Agenției, fiind completat cu 10 unități.

Personalul Agenției deține studii superioare de licență: juridice - 16 colaboratori, economice - 1 colaborator, dintre care 10 colaboratori mai dețin și masteratul în dreptul penal, economic, internațional, administrație publică, fiind admiși și la studii de doctorat.

În perioada de raport, Agenția a fost antrenată în executarea a 140 de delegații (parvenite în anul 2018 - 134 de delegații) în privința a 529 de subiecți, din acestea au fost executate 78 de delegații.

Urmare a investigațiilor financiare paralele întreprinse, în perioada de referință, au fost indisponibilizate prin aplicarea sechestrului pe 1435 de bunuri materiale și 103 477 de valori mobiliare ale 153 de subiecți, în sumă totală de 182 122 120 lei.

Pe parcursul anului 2018, Agenția a realizat obiectivele planificate, după cum urmează: majorarea statelor de personal; elaborarea și aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției; elaborarea și aprobarea instrucțiunilor metodice privind efectuarea investigațiilor financiare paralele; elaborarea și aprobarea Regulamentului privind evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor indisponibilizate (sechestrate), deschiderea conturilor trezoreriale pentru administrarea mijloacelor financiare sechestrate.

Concomitent, colaboratorii Agenției au participat la următoarele evenimente-cheie: stabilirea contactului în rețeaua CARIN; întâlnirea cu Martin McDowell, șeful adjunct al Misiunii diplomatice a Statelor Unite ale Americii în Moldova.

4. CRIMINAL ASSETS RECOVERY

Taking into account the imperative of the law, which required the creation of an autonomous subdivision within the Center, empowered with specific attributions, on March 30, 2017, the Parliament of the Republic of Moldova adopted the Law no. 48 on the Criminal Assets Recovery Agency (hereinafter CARA) and Law no. 49 for completing some legislative acts, which established the relevant legislative framework for the recovery of criminal assets.

On March 29, 2018, on the basis of Parliament Decision no. 62, the Agency's staff was amended, being supplemented by 10 units.

The staff of the Agency has undergraduate degrees: legal - 16 collaborators, economic - 1 collaborator, 10 of whom also hold a master's degree in criminal law, economic law, international law, public administration, and are admitted to doctoral studies.

During the reporting period, the Agency was involved in the execution of 140 delegations (arrived in 2018 - 134 delegations) for 529 subjects, out of which 78 delegations were executed.

As a result of the parallel financial investigations, during the reference period, 1435 material goods and 103 477 securities were seized, involving 153 subjects and amounting in total to 182 122 120 lei.

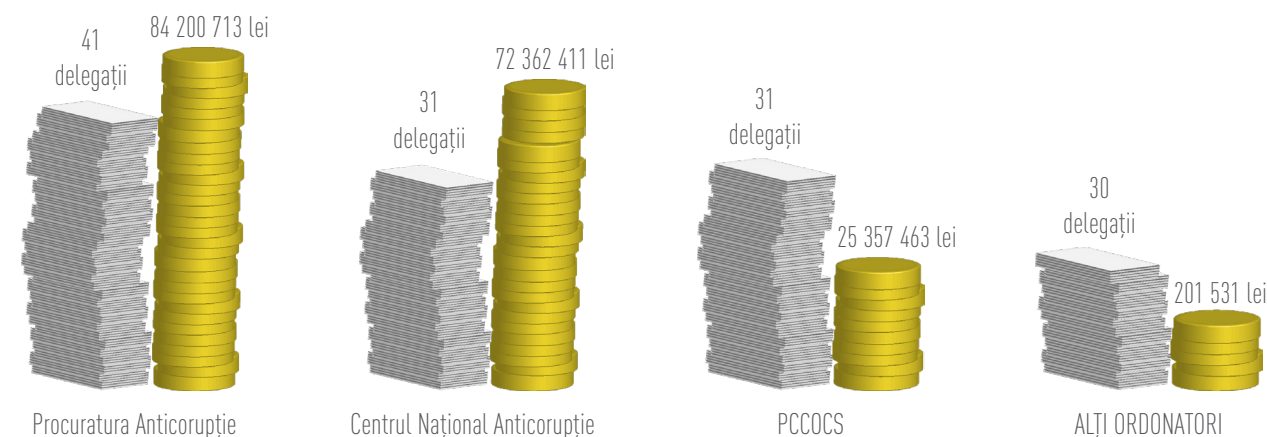
Throughout 2018, the Agency has achieved its planned objectives as follows: increases in the number of employed staff; drafting and approving the Regulation on the organization and functioning of the Agency; drafting and approval of the methodical instructions for conducting parallel financial investigations; drafting and approving the Regulation on Evaluation, Administration and Valuation of Seized Goods, the opening of treasury accounts for the administration of seized financial means.

At the same time, the Agency's employees participated in the following key events: establishing the contact in the CARIN network; meeting with Martin McDowell, Deputy Head of the United States Diplomatic Mission to Moldova.

140 DELEGAȚII EXECUTATE

DELEGAȚII EXECUTATE ȘI SECHESTRE APLICATE în dependență de ordonator

BUNURI INDISPONIBILIZATE

5. PREVENIREA CORUPȚIEI

Unul din principiile de activitate al Centrului reprezintă aplicarea prioritară a metodelor de prevenire a corupției față de cele de combatere.

În acest sens, măsurile de prevenire implementate de către instituție sunt următoarele:

- » sensibilizare și educație anticorupție,
- » expertiza anticorupție a actelor normative;
- » evaluarea integrității instituționale;
- » testarea integrității profesionale;
- » analiza strategică și operațională a corupției;
- » monitorizarea și evaluarea politicilor anticorupție;
- » cooperarea internațională.

MĂSURI DE SENSIBILIZARE ȘI EDUCAȚIE ANTICORUPȚIE

Printre factorii care favorizează corupția se evidențiază nivelul înalt de acceptabilitate socială a comportamentului corupțional, dar și sensibilizarea redusă a agenților publici cu privire la etică și integritate. Reieșind din acest deziderat, precum și din prioritățile activității de prevenire a corupției în clasamentul obiectivelor strategice de activitate ale Centrului, au fost lansate campanii de sensibilizare a opiniei publice și instruiți ale agenților publici. Acestea au avut menirea de a promova standardele de integritate și anticorupție, de a consolida sistemul de integritate instituțional și profesional, de a educa societatea și agenții publici în spiritul activ al denunțării manifestărilor de corupție.

În acest sens, educația anticorupție realizată în anul 2018 a fost orientată spre activități de instruire/formare și informare a grupelor țintă, campanii de sensibilizare, suport consultativ și metodologic entităților publice la implementarea standardelor de integritate, conlucrarea cu societatea civilă și partenerii externi în vederea sporirii eficienței mecanismelor de prevenire.

În perioada de raport, au fost organizate și desfășurate: 509 - instruiți în domeniile integrității și anticorupție, pentru 19 483 de persoane.

Activitățile de informare și sensibilizare au fost axate primordial pe domeniile prioritare, stabilite pentru anul 2018: educație și ocrotirea sănătății. Intensificarea activităților în domeniile menționate a fost determinată de vulnerabilitățile și riscurile de corupție care afectează buna guvernare a entităților publice, gestionarea resurselor publice, calitatea serviciilor, drepturile cetățenilor etc..

5. PREVENTION OF CORRUPTION

One of the principles in the Center's activity is the priority of applying corruption prevention methods to those of combating.

In this respect, the preventive measures implemented by the institution are as follows:

- » anticorruption awareness raising and education,
- » anticorruption proofing expertise of normative acts;
- » institutional integrity assessment; professional integrity testing;
- » strategic and operational analysis of corruption;
- » monitoring and evaluating anticorruption policies;
- » international cooperation.

ANTICORRUPTION AWARENESS-RAISING AND EDUCATION MEASURES

Among the factors favoring corruption is the high level of social acceptability of corrupt behavior, but also the low awareness of public agents regarding ethics and integrity. Building on this desideratum as well as the priorities of the corruption prevention activity in the Center's strategic objectives, public awareness-raising campaigns and trainings for public officials were launched. These were designed to promote integrity and anticorruption standards, strengthen the institutional and professional integrity system, educate society and public agencies in the active spirit of denouncing corruption manifestations.

In this respect, the anticorruption education conducted in 2018 was oriented towards activities of training / coaching and informing target groups, awareness-raising campaigns, advisory and methodological support to public entities in implementing integrity standards, cooperation with civil society and external partners in view of increasing the effectiveness of prevention mechanisms.

During the reporting period, 509 trainings on integrity and anticorruption were organized and carried out for 19 483 people.

The information and awareness-raising activities were primarily focused on the priority areas set for 2018: education and health care. The intensification of activities in these areas was determined by the vulnerabilities and the risks of corruption affecting the good governance of public entities, the management of public resources, the quality of services, citizens' rights, etc..

Voluntarii anticorupție în acțiune.

Anticorruption volunteers in action.

Activitățile care au demarat pe domeniile prioritare, au avut drept grupuri-țintă mai multe categorii de persoane, și anume: agenți publici, elevi și studenți, precum și activități de informare și sensibilizare a societății, în general, prin intermediul mass-media.

În acest sens, pe domeniile menționate, au fost organizate și desfășurate activități de instruire și informare, după cum urmează:

- » domeniul ocrotirii sănătății - 59 de întruniri (1740 de agenți publici);
- » domeniul educației - 17 întruniri (843 de agenți publici).

Anul 2018 a fost marcat de o diversitate a activităților de informare, educare și sensibilizare a elevilor și studenților, acestea în cifre constituind: 2740 – elevi și studenți, în cadrul a 40 de întruniri.

Un partener nou pentru Centru, în cadrul activităților destinate elevilor, sunt bibliotecile publice. Astfel, în comun cu Biblioteca publică raională Hâncești au fost desfășurate 2 ediții ale Școlii de vacanță „Tineri și integri”, cu implicarea a 46 de liceeni din localitate. Succesul acestui eveniment a determinat organizarea unei activități similare și pentru liceenii din capitală. În colaborare cu Biblioteca națională pentru copii „Ion Creangă” din mun. Chișinău au fost desfășurate o serie de întruniri cu genericul „Tineri ambasadori ai Integrității”, cu implicarea a 20 de elevi din mai multe licee din mun. Chișinău. Aceștia au participat la întruniri cu reprezentanții Centrului, fiind abordate subiecte precum istoricul, premisele și consecințele corupției, integritatea și anticorupția, rolul lor în contracararea fenomenului corupției etc.. Ultima întrunire a avut loc sub forma unei vizite, desfășurate în incinta Centrului, în cadrul căreia liceenii au avut ocazia să facă o excursie prin sediu, inclusiv prin birourile de lucru ale ofițerilor, să afle care este modalitatea de recepționare a informațiilor parvenite la Linia Națională Anticorupție. În cadrul discuției, liceenii au manifestat interes pentru activitățile desfășurate în domeniul prevenirii și combaterii corupției, tehnicile aplicate în cadrul acestora, precum și față de activitățile în care ar putea fi implicați ulterior în calitate de Ambasadori ai integrității. Scopul evenimentelor a fost familiarizarea tinerei generații cu efectele dăunătoare ale corupției pentru societate și dezvoltarea spiritului civic activ.

O altă activitate de sensibilizare și educare pentru elevi a fost desfășurată, în perioada vacanței de vară, în cadrul taberelor de odihnă amplasate în

Activities that were initiated in the priority areas have targeted several categories of people, namely: public agents, pupils and students, as well as information and awareness-raising activities in general through the media.

To this end, in the mentioned areas, training and information activities were organized and carried out as follows:

- » health care - 59 meetings (1740 civil servants);
- » education - 17 meetings (843 civil servants).

The 2018 year was marked by a diversity of information, education and awareness-raising activities for school and university students, with figures of 2,740 school and university students in 40 meetings.

Public libraries have become a new partner for the Center in the context of activities addressing students. Thus, together with the Hâncești District Public Library, two editions of the «Youth and Integrity» Holiday School were held with the participation of 46 high school students from the locality. The success of this event led to the organization of a similar activity for high school students in the capital. In collaboration with the National Library for Children «Ion Creanga» in Chisinau, a series of meetings were held with the name «Young Ambassadors of Integrity», with the participation of 20 pupils from several high schools in Chisinau. They participated in meetings with representatives of the Center, dealing with topics such as the history, the premises and the consequences of corruption, integrity and anticorruption, their role in counteracting the phenomenon of corruption, etc. The last meeting took the form of a visit to the Center, within which the high school students had the opportunity to have an excursion through the headquarters, including through the officers' workstations, to find out how information is received through the National AntiCorruption Line. During the discussion, the high school students expressed interest in the activities in the field of preventing and combating corruption, the techniques applied within them, as well as in the activities in which they could later be involved as Integrity Ambassadors. The purpose of the events was to familiarize the young generation with the harmful effects of corruption on society and the development of active civic spirit.

Another awareness-raising and education activity for pupils was carried out during the summer holidays in the recreation camps located in Vadul lui Voda, in

Prelegere publică susținută de Directorul CNA în fața studenților FRISPA a Universității de Stat din Moldova.

Public lecture held by the NAC Director in front of the FRISPA students of Moldova State University.

Instruire anticorupție pentru Asociația Investitorilor Străini.

The anticorruption training for the Association of Foreign Investors.

localitatea Vadul lui Vodă, sub forma 5 instruirii pentru 385 de elevi. Astfel, prin metode interactive, pe înțelesul copiilor, au fost abordate subiecte precum evoluția fenomenului corupției, noțiunea de integritate și integritatea elevului. Scopul activităților a fost de a sensibiliza elevii prin explicarea consecințelor nefaste ale fenomenului corupției și educarea în spiritul intoleranței față de acest flagel.

În scopul promovării politicii de deschidere și interacțiune cu societatea, la 07.12.2018, în ajunul Zilei internaționale anticorupție, a fost desfășurat evenimentul „Ziua ușilor deschise”. În cadrul evenimentului au fost organizate vizite la sediul Centrului pentru 4 grupe de studenți de la USMF „Nicolae Testemițeanu”, USP „Ion Creangă”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Institutul de Relații Internaționale din Moldova, inclusiv pentru voluntarii anticorupție. În cadrul evenimentului, participanții au avut întreveneri cu conducerea Centrului și a subdiviziunilor specializate, fiind familiarizați cu activitatea acestora. Un astfel de eveniment este binevenit, de impact prin faptul că Centrul are posibilitatea de a adresa direct tinerilor mesajul de a se implica activ în contracararea fenomenului antisocial, deoarece succesul în lupta cu corupția este determinat nu doar de profesionalismul ofițerilor Centrului, dar și de activismul manifestat de societate.

De asemenea, în perioada vizată, au fost desfășurate activități cu suportul partenerilor de asistență externă. Cu susținerea proiectului Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) „Consolidarea capacităților CNA și OAP în asigurarea respectării și protecției drepturilor omului în contextul semnalării faptelor privind infracțiunile de corupție”, implementat de Centrul Național Anticorupție (CNA) și Oficiul Avocatului Poporului (OAP) în parteneriat cu Institutul de Reforme Penale și cu sprijinul Programului de finanțare a inițiativelor/proiectelor de schimbare în domeniul drepturilor omului, întru asigurarea bunei desfășurări a unei campanii de informare a potențialilor avertizori de integritate și a agenților publici care denunță manifestările de corupție, cu privire la dreptul lor de a fi protejați, au fost elaborate două spoturi grafice, pliante informative, stegulețe, agende, pixuri, breloace cu mesajul „Denunț pentru că îmi pasă”. Programul a fost realizat cu participarea Institutului de Reforme Penale în cadrul Proiectului “Consolidarea capacităților tehnice ale instituțiilor naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului”, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

the form of 5 trainings for 385 pupils. Thus, through interactive methods adapted to the understanding of children, the trainings have addressed topics such as the evolution of the phenomenon of corruption, the notion of integrity and the integrity of the student. The purpose of the activities was to raise the awareness of the students by explaining the unfavorable consequences of the phenomenon of corruption and education in the spirit of intolerance towards this blight.

In order to promote the policy of openness and interaction with society, on 07.12.2018, on the eve of the International Anticorruption Day, the «Open Doors Day» event took place. During the event, visits to the Center were organized for 4 groups of students from USMF «Nicolae Testemiteanu», USP «Ion Creanga», Free International University of Moldova, Institute of International Relations of Moldova, including for the anticorruption volunteers. During the event, the participants met the management of the Center and specialized subdivisions, being familiarized with their work. Such an event is welcomed by the fact that the Center has the opportunity to address the young people directly with the call to actively engage in countering the antisocial phenomenon, because the success in the fight against corruption is determined not only by the professionalism of the Center's officers but also by the activism manifested by society.

Also, during the target period, activities were carried out with the support of external assistance partners. With the support of the United Nations Development Program (UNDP) project «Strengthening the capacities of NAC and PAO to ensure the observance and protection of human rights in the context of signaled acts constituting corruption crimes», implemented by the National Anticorruption Centre (NAC) and the People's Advocate Office (PAO) in partnership with the Institute for Penal Reform and with the support of the Financing program for initiatives/projects for change in the area of human rights. ”, in order to ensure the good organization of a campaign to inform potential whistleblowers and public officials denouncing corruption, regarding their right to be protected, were developed two graphic spots, informative leaflets, flags, agendas, pens, keychains with the message «I denounce because I care». The program was implemented with the participation of the Institute for Penal Reform under the Project “Strengthening technical capacities of national institutions for promoting and protecting human rights”, financed by the Ministry of Foreign Affairs of Denmark and implemented by the United Nations Development Programme.

Campania «Funcționarul anticorupție», lansată de CNA.

Campaign “Anticorruption officer”, launched by the NAC.

Campania „O zi anticorupție în orașul tău” în mun.Cahul.

Campaign “An anticorruption day in your city” in Cahul city.

Lansarea Platformei de cooperare anticorupție cu sectorul privat, în comun cu Consiliul Concurenței.

Launching of the platform of anticorruption cooperation with private sector, in common with the Competition Council.

Ca rezultat, au fost desfășurate 5 instruiți în domeniul avertizării de integritate și protecției avertizorului pentru 348 de agenți publici din cadrul instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Apărării.

Cu suportul proiectului CLEP, au fost desfășurate instruiți destinate administrației publice locale și instituțiilor publice cu sediul în mun. Chișinău, Bălți, Cahul, Orhei, Fălești, Ungheni, Soroca, Căușeni, Singerei, Hîncești, Briceni, Comrat etc. ce vizează implementarea măsurilor de asigurare a integrității instituționale.

Activitățile realizate, în premieră, la capitolul prevenirea corupției sunt următoarele:

- » lansarea, în septembrie 2018, campania „O zi anticorupție în orașul tău” în mun. Hîncești, iar ulterior campania a fost găzduită de mun. Edineț și Cahul. Activitatea este desfășurată sub sloganul «Atitudinea ta contează - spune NU corupției». Scopul campaniei rezidă în sensibilizarea și educarea populației, funcționarilor publici, mediului de afaceri, agenților publici, privind fenomenul corupției, obținerea dezaprobării publice a corupției și denunțarea cazurilor de corupție, modalitățile de denunțare a actelor de corupție și promovarea Liniei Naționale Anticorupție 0800 55555. Campania va continua în anul 2019, urmând a fi desfășurată în toate municipiile din țară;
- » un alt eveniment, cu titlu de noutate, este proiectul „Funcționari anticorupție”, destinat autorităților și instituțiilor publice de nivel central și local.

Proiectul a debutat cu un curs de instruire, desfășurat în perioada 21-23 noiembrie 2018, și susținut de formatorii din cadrul subdiviziunilor specializate ale Centrului, Procuraturii Anticorupție, Oficiului Avocatului Poporului, Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției și Autorității Naționale de Integritate. În cadrul cursului au fost abordate subiecte precum mecanismele de fortificare a integrității profesionale și instituționale, responsabilitățile privind implementarea și realizarea politicilor de integritate și anticorupție, controlul intern și extern al integrității instituționale, modalități de sesizare a actelor de corupție, protecția avertizorilor de integritate etc.

În calitate de participanți la curs au fost selectați reprezentanții entităților publice, responsabili de realizarea politicilor de integritate la nivel instituțional, care vor fi specializați în domeniul

As a result, 5 trainings were conducted in the field of integrity whistleblowers and whistleblower protection for 348 public officials from institutions subordinated to the Ministry of Internal Affairs and the Ministry of Defense.

With the support of the CLEP project, trainings were conducted for local public administration and public institutions based in Chisinau, Balti, Cahul, Orhei, Falesti, Ungheni, Soroca, Causeni, Singerei, Hincesti, Briceni, Comrat, etc. aimed at implementing measures to ensure institutional integrity.

The activities undertaken for the first time on the subject of preventing of corruption are the following:

- » the launch in September 2018 of the campaign «An anticorruption day in your town» in Hîncești. Subsequently, the campaign was hosted by the Edinet and Cahul districts. The activity is carried out under the slogan «Your attitude counts - say NO to corruption». The purpose of the campaign is to raise awareness and educate the public, civil servants, the business community, public officials, on the phenomenon of corruption, to achieve public disapproval of corruption and to denounce corruption cases, promoting ways to denounce corruption acts and the National Anticorruption Line 0800 55555. The campaign will continue in 2019 and will be deployed in all municipalities in the country;
- » another new event is the project «Anticorruption Officials», aimed at central and local public authorities and institutions.

The project started with a training course, held on 21-23 November 2018, and supported by trainers within the specialized subdivisions of the Center, the Anticorruption Prosecutor's Office, the People's Advocate Office, the Center for Corruption Prevention and Analysis and the National Integrity Authority. During the course were discussed topics such as mechanisms for strengthening the professional and institutional integrity, responsibilities for implementing and applying integrity and anticorruption policies, internal and external control of institutional integrity, ways of reporting corruption, protection of integrity whistleblowers etc.

The participants to the course were selected representatives of public entities, responsible for institutional integrity policies, who will specialize in the anticorruption field and will be the contact

anticorupție și vor fi persoanele de contact din cadrul entităților pe domeniul prevenirii corupției și facilitatori în aspect de realizare a activităților comune pe domeniul prevenirii corupției și fortificării integrității instituționale. Scopul proiectului constă în susținerea și facilitarea eforturilor la implementarea și realizarea politicilor anticorupție, prevăzute de legislația națională, la nivelul entităților publice, și eficientizarea comunicării actorilor din domeniul anticorupție: autorități anticorupție și entități publice raportoare.

Proiectul va continua cu activități de formare, de acordare a suportului metodologic la elaborarea actelor departamentale pe domeniul politicilor de integritate și anticorupție și dezvoltarea în viitor a activităților comune de educare/sensibilizare în domeniul vizat.

- » În comun cu Consiliul Concurenței a fost lansată Platforma de cooperare anticorupție cu sectorul privat, la care au participat circa 65 de reprezentanți ai agenților economici și ai asociațiilor acestora.

La solicitarea Centrului Național de Instruire în Insolvență „Moldinsolv” și Centrului de Instruire în Domeniul Relațiilor de Muncă, au fost desfășurate 10 instruiți cu genericul: „Integritatea în mediul de afaceri”; „ISO 37001 Sisteme de management anti-mită” pentru circa 280 de administratori autorizați și reprezentanți ai mediului privat.

EXPERTIZA ANTICORUPȚIE A ACTELOR NORMATIVE

O acțiune preventivă specifică și deosebit de importantă, care revine în competența Centrului, este analiza nivelului de coruptibilitate a proiectelor de acte normative. Astfel, pe parcursul anului 2018, în adresa Centrului au parvenit spre examinare 1368 de proiecte de acte normative (în anul 2017 - 1065).

În perioada de referință, au fost întocmite 1015 Rapoarte de expertiză anticorupție (în anul 2017 - 842), expediate 363 de avize asupra proiectelor de acte normative (în anul 2017 - 231), ceea ce constituie 1378 de scrisori de însoțire, remise către autorități (în anul 2017 - 1073).

Din numărul total de 1015 proiecte expertizate, 327 - sunt proiecte de legi (în anul 2017 - 301), 629 - proiecte de hotărâri ale Guvernului (în anul 2017 - 511) și

persons within the entities in the area of corruption prevention, as well as facilitators in the aspect of achieving the joint activities in the field of corruption prevention and strengthening institutional integrity. The aim of the project is to support and facilitate the efforts to implement and apply the anticorruption policies provided by the national legislation at the level of the public entities, and to improve the communication between parties in the anticorruption domain: anticorruption authorities and public reporting entities.

The project will continue with training activities, providing methodological support for the development of departmental documents on integrity and anticorruption policies and the future development of joint education / awareness-raising activities in the field.

- » Together with the Competition Council, the anti-corruption cooperation platform with the private sector was launched, attended by about 65 representatives of the economic agents and their associations.

At the request of the “Moldinsolv” National Training Center for Insolvency and the Center for Training in the Field of Labor Relations, 10 trainings were carried out with the generic title: «Integrity in the Business Environment»; «ISO 37001 Anti-Bribery Management Systems» for about 280 authorized administrators and private sector representatives.

ANTICORRUPTION PROOFING EXPERTISE OF NORMATIVE ACTS

A specific and particularly important preventive action, which is under the competence of the Center, is the analysis of the level of corruptibility of draft normative acts. Thus, during the year 2018, 1368 draft normative acts (in the year 2017 - 1065) were submitted to the Center for examination.

During the reference period, 1015 Anticorruption proofing expertise reports (in the year 2017 - 842) were drafted, 363 opinions on draft normative acts were sent (in the year 2017-231), representing 1378 accompanying letters sent to the authorities (in the year 2017 - 1073).

Out of the total of 1015 drafts that were subject to anticorruption proofing expertise, 327 - are draft laws (in the year 2017 - 301), 629 - draft Government decisions

59 - proiecte de acte departamentale (în anul 2017 – 30).

În rezultatul generalizării activității de expertiză a coruptibilității proiectelor de acte normative, „legi”, s-a constatat că din totalul proiectelor expertizate, cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților, au fost înaintate – 183 de proiecte (în anul 2017 – 132), iar 144 de proiecte au fost înaintate de către Guvern și de către alte entități (Banca Națională, Președintele RM, Adunarea Populară a UTA Găgăuzia etc.), (în anul 2017 – 169).

Analizând pagina-web a Parlamentului, s-a constatat că, în anul 2018, au fost publicate 462 de proiecte de acte normative, dintre care 326 - au fost pasibile expertizei anticorupție, iar 136 - au fost exceptate în temeiul art. 28 alin. (2) din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017. Din cele pasibile (326 proiecte), 309 - proiecte au fost remise către Centrului și supuse expertizei anticorupție, iar 17 - nu au fost supuse expertizei anticorupție.

În ceea ce privește monitorizarea paginii-web a Guvernului, în cazul dat ne referim la proiectele incluse pe ordinea de zi la ședințele de Guvern, menționăm că, în aceeași perioadă, au fost examinate în cadrul ședințelor de Guvern 1267 de proiecte de acte normative. Din numărul total de chestiuni examinate (1267 de proiecte), 934 - au fost pasibile expertizei anticorupție, iar 333 - au fost exceptate, temei servind art.28 alin.(2) din Legea integrității nr.82/2017. Din cele pasibile (934 de proiecte) au fost remise către Centru și supuse expertizei anticorupție – 795 de proiecte, iar 139 - au fost examinate în cadrul ședințelor de Guvern, fără a fi supuse expertizei anticorupție, cu încălcarea normelor legale ce reglementează procedura de elaborare și adoptare a proiectelor de acte normative (jumătate din acestea fiind adoptate în lunile noiembrie/decembrie 2018).

Prin urmare, constatăm că Parlamentul nu a supus expertizei anticorupție – 5% din proiectele înregistrate pe pagina-web, din cele pasibile expertizei anticorupție, iar la nivelul executivului rata adoptării proiectelor cu eludarea expertizei anticorupție este de – 15%.

Efectuând evaluarea în fond a proiectelor supuse expertizei, au fost identificați – 4328 de factori și riscuri de corupție (în anul 2017 – 4344), și anume: formulări ambigue, care admit interpretări abuzive – 595 (în anul 2017 - 538); lipsa/ambiguitatea procedurilor

(in the year 2017 - 511) and 59 - departmental draft acts (in the year 2017 - 30).

As a result of generalizing the activity of corruptibility expertise of the draft normative acts, «laws», it was found that out of the total number of drafts that were subject to corruption proofing expertise, 183 drafts were submitted as legislative initiatives of the deputies (in the year 2017-132), and 144 drafts were submitted by the Government and by other entities (National Bank, President of the Republic of Moldova, People's Assembly of ATU Gagauzia, etc.) (in the year 2017 - 169).

Analyzing the Parliament's website, it was found that in the year 2018, 462 draft normative acts were published, out of which 326 - were subject to anticorruption proofing expertise, and 136 - were exempted under art.28 par. (2) of the Integrity Law No. 82 of 25.05.2017. Out of the eligible ones (326 drafts), 309 - drafts were sent to the Center and subjected to anticorruption proofing expertise, and 17 - were not subject to anticorruption proofing expertise.

Regarding the monitoring of the Government webpage, in this case we refer to the projects included on the agenda at the Government meetings, we mention that during the same period, 1267 draft normative acts were examined in the Government meetings. Out of the total number of issues examined (1267 projects), 934 - were subject to anticorruption proofing expertise, and 333 - were exempted, under Article 28 paragraph (2) of the Integrity Law no.82 / 2017. Out of the eligible ones (934 projects), 795 drafts were sent to the Center and subject to anticorruption proofing expertise, and 139 - were examined during Government meetings without being subject to anticorruption proofing expertise, in violation of the legal norms governing the procedure for drafting and adopting the draft normative acts (half of which were adopted in November / December 2018).

Therefore, we note that the Parliament did not submit to anticorruption proofing expertise - 5% of the drafts registered on the web-page, out of the drafts that are eligible for anticorruption proofing expertise, and at the level of the executive, the rate of adoption of the drafts with the circumvention of anticorruption proofing expertise is - 15%.

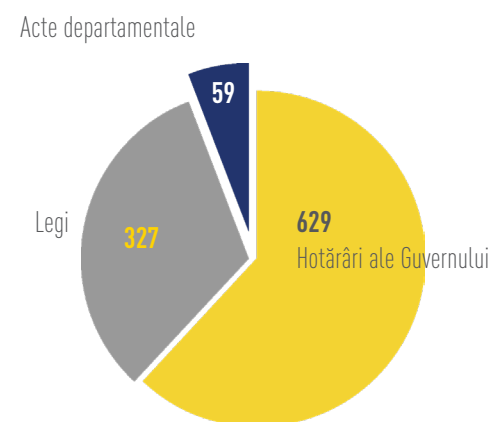
By carrying out the substantive evaluation of the projects under examination, 4328 corruption risks and factors were identified (in the year 2017 - 4344), namely: ambiguous formulations that admit abusive interpretations - 595 (in the year 2017-538); lack /

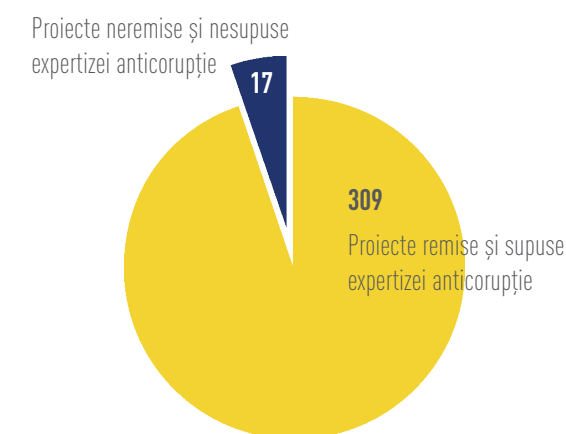
1378

PROIECTE DE ACTE
NORMATIVE EXAMINATE

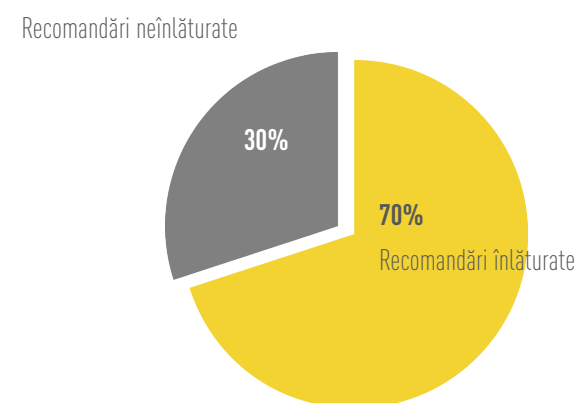
TIPUL PROIECTELOR EXPERTIZATE

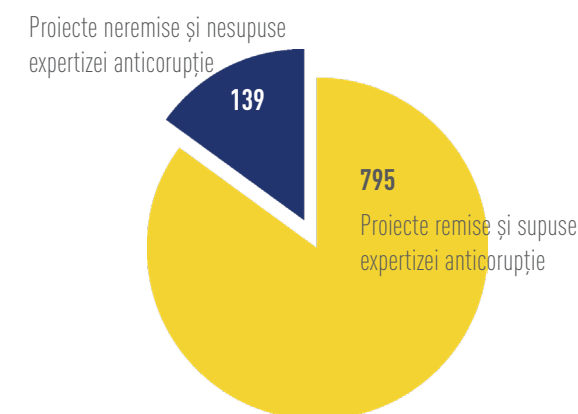
PROIECTE DE ACTE NORMATIVE ALE PARLAMENTULUI

EFICIENȚA EXPERTIZEI ANTICORUPȚIE

PROIECTE DE ACTE NORMATIVE ALE GUVERNULUI

administrative – 580 (în anul 2017 - 368); lacună în drept – 465 (în anul 2017 – 311); atribuții care admit derogări și interpretări abuzive – 416 (în anul 2017 – 385) etc., precum și riscurile ce se referă la conflicte de interese și/sau favoritism, depășirea atribuțiilor de serviciu, influențe necorespunzătoare, trafic de influență, corupere activă, corupere pasivă etc..

Din totalul recomandărilor înaintate în rapoartele de expertiză anticorupție și acceptate de autorii proiectelor, pentru anul 2018, s-a stabilit o eficiență a expertizei anticorupție de cca 70 % (în anul 2017 – 59,56 %).

Dintre actele normative promovate de către Centru, pe parcursul anului 2018, sunt următoarele:

- » Legea nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate;
- » Hotărârea Parlamentului RM nr.62 din 29.03.2018 pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr.34/2016 privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Centrului;
- » Hotărârea de Guvern nr.849 din 20.08.2018 „Privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (Modificări la HG nr.357/2009, HG nr.500/2018, ce ține de dreptul de utilizare a autovehiculelor cu regim prioritar de circulație de către Centru);
- » Hotărârea de Guvern nr.868 din 05.09.2018 „Pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr.906/2008 „Cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în autoritățile și instituțiile publice”;
- » Hotărârea de Guvern nr.1106 din 14.11.2018 „Cu privire la modificarea Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat”, aprobat prin HG 411/2010.

EVALUAREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE

Un alt instrument pro-activ de prevenire a manifestărilor de corupție în activitatea unei entități publice reprezintă evaluarea integrității instituționale, prin identificarea riscurilor de corupție și de analiză a factorilor care le generează, precum și oferirea recomandărilor de înlăturare a acestora.

Activitatea vizată este realizată de Centru în condițiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale și Metodologiei de identificare a riscurilor de corupție în cadrul entităților publice, de identificare a agenților publici expuși acestor riscuri și de analiză a factorilor de risc care le generează, aprobată prin Ordinul directorului Centrului nr.50 din 20 martie 2018.

ambiguity of administrative procedures - 580 (in the year 2017 - 368); gap of law - 465 (in the year 2017-311); duties/powers that allow derogations and abusive interpretations - 416 (2017 - 385), etc., as well as the risks related to conflicts of interest and / or favoritism, excess of service duties, undue influences, influence peddling, active corruption, passive corruption, etc.

Of the total recommendations submitted in the anticorruption expert reports and accepted by the authors of the projects, for the year 2018, the efficiency of anticorruption proofing expertise amounts to approximately 70% (in the year 2017 - 59.56%).

Among the normative acts promoted by the Center during 2018 are the following:

- » Law no.122 of 12.07.2018 on integrity whistleblowers;
- » Parliament Decision no.62 of 29.03.2018 amending the Parliament's Decision no. 34/2016 on the approval of the Center's structure and staff;
- » Government Decision no.849 of 20.08.2018 «On amending several government decisions (amendments to GD no. 357/2009, GD no. 500/2018, on the right of use of vehicles with priority regime of circulation by the Center).
- » Government Decision no.868 of 05.09.2018 «With a view to repealing Government Decision no.906/2008 «On the approval of the Methodology for corruption risk assessment in public authorities and institutions»»;
- » Government Decision no.1106 of 14.11.2018 «On the amendment of the Nomenclature of information classified as state secret», approved by GD 411/2010.

INSTITUTIONAL INTEGRITY ASSESSMENT

Another proactive instrument for preventing corruption manifestations in the activity of a public entity is institutional integrity assessment, carried out by identifying corruption risks and analyzing factors that generate them, as well as providing recommendations for their elimination.

This activity is carried out by the Centre in conformity with the Law no. 325 of 23 December 2013 on institutional integrity assessment and the Methodology for identifying corruption risks within public entities, identifying public agents exposed to said risks and for analyzing risk factors that generate them, approved by the Order of the director of the Centre nr. 50 of 20 March 2018.

În anul 2018 a fost inițiată evaluarea integrității instituționale în cadrul a 6 entități publice, dintre care la 3 - procesul a fost finalizat cu aprobarea planurilor de integritate de către conducătorii entităților evaluate (Centrul de Medicină Legală, Agenția pentru Eficiență Energetică/Fondul pentru Eficiență Energetică și IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie), iar la 3 - procesul de evaluare este în derulare (IMSP Institutul Oncologic, Agenția Națională Transport Auto și Agenția Națională Sănătate Publică).

Problemele constatate în procesul aplicării acestui instrument sunt diverse, dar se rezumă la neasigurarea climatului de integritate instituțională de către factorii de decizie, coruptibilitatea actelor normative, inclusiv departamentale, dar și aplicarea incoerentă a acestora, deficiențe ale sistemului organizatorico-juridic și de control intern managerial.

Experții Centrului au oferit o serie de recomandări pentru înlăturarea problemelor identificate atât entităților evaluate, cât și autorităților ierarhic superioare. Implementarea recomandărilor a fost monitorizată, fiind elaborate 12 rapoarte de monitorizare privind realizarea planurilor de integritate.

Suplimentar, experții Centrului au acordat suport metodologic entităților publice în vederea punerii în aplicare a art.27 din Legea integrității "Managementul riscurilor instituționale de corupție". În acest scop, au fost desfășurate instruirii, inclusiv pentru grupurile de lucru instituite la Inspectoratul General al Poliției în vederea autoevaluării riscurilor de corupție, precum și oferită asistență metodologică Departamentului Trupelor de Carabinieri, în vederea elaborării Planului instituțional de integritate.

În contextul Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 a fost definitivată evaluarea sectorială a riscurilor de corupție în legislație și activitatea întreprinderilor cu cotă integrală sau majoritară de stat/municipală. Drept probleme sistemice s-au constatat: aplicarea defectuoasă a procedurilor anticorupție de către entitățile publice de drept privat, coruptibilitatea cadrului normativ ce se referă la fondarea și activitatea întreprinderilor, decizii defectuoase ale fondatorilor cu referire la aceste entități, lipsa mecanismelor de implementare a controlului intern managerial. Astfel, în vederea înlăturării factorilor ce generează riscuri de corupție, Centrul a formulat și diseminat recomandări atât pentru fondatori, cât și pentru administratori/consilii de administrare. Pentru

In 2018 institutional integrity assessment was initiated in 6 public entities, out of which the process was finalized in 3 entities with the approval of integrity plans by the leaders of the evaluated entities (Centre for Forensic Medicine, Energy Efficiency Agency / Energy Efficiency Fund and PMSI Neurology and Neurosurgery Institute), and the assessment is ongoing in other 3 entities (PMSI Institute of Oncology, National Automobile Transport Agency and the National Public Health Agency).

The problems identified in the process of applying the present instrument are diverse, but generally characterize the non-enforcement of the institutional integrity climate by decision factors, the corruptibility of normative and departmental acts, as well as their erroneous application, deficiencies in the organizational-legal system and that of internal managerial control.

The Center's experts have provided a series of recommendations for the elimination of the identified problems both to the assessed entities, as well as to the hierarchically superior authorities. The implementation of the recommendations has been monitored, with the development of 12 monitoring reports on the implementation of integrity plans.

Additionally, the Center's experts have provided methodological support to public entities in applying article 27 of the Integrity Law "Management of institutional corruption risks". For this purpose, trainings have been organized, including for the working groups created at the General Police Inspectorate in order to carry out the corruption risks assessment. Methodological assistance has also been provided to the Department of Carabinieri Troops for the development of the institutional integrity plan.

In the context of the National Integrity and Anticorruption Strategy for the years 2017-2020, was finalized the sectorial risk assessment in the legislation and activity of enterprises with full or majority state/municipal shares. The identified systemic problems were: deficient application of anticorruption procedures by public entities governed by private law, the corruptibility of the normative framework regulating the founding and activity of the enterprises, erroneous decisions of the founders with regard to these entities, a lack of mechanisms for implementing internal managerial control. Consequently, in view of eliminating the factors that generate corruption risks, the Center has drafted and disseminated recommendations for the founders and administrators/boards of directors. In order to

a facilita punerea în aplicare a recomandărilor, CNA a propus entităților un Plan-model de integritate pentru întreprinderi.

Urmare a informării Prim-ministrului Pavel Filip despre problemele identificate în procesul de evaluare a riscurilor de corupție în legislația și activitatea întreprinderilor, a fost emisă dispoziția nr.12-05-3646 din 08.05.2018, prin care s-a solicitat ministerelor și autorităților administrative centrale întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea înlăturării deficiențelor constatate, precum și asigurarea implementării recomandărilor de către toate întreprinderile a căror fondatori sunt.

Activitățile realizate, în perioada raportată, pe segmentul de evaluare a integrității instituționale s-au efectuat într-un mod transparent, concluziile și rapoartele de monitorizare a implementării planurilor de integritate fiind plasate pe site-ul Centrului. De asemenea, rezultatele de activitate în acest domeniu au fost mediatizate în cadrul diferitor întruniri. În acest scop, este relevantă prezentarea unui raport privind rezultatele evaluării riscurilor de corupție în legislația și activitatea ÎS/ÎM și la IGP/INP, în cadrul audierilor publice, desfășurate la 10.10.2018 de către Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică. În rezultat, a fost aprobată Decizia nr.370 din 24.10.2018, conform căreia IGP, INP și Agenția Proprietate Publică urmează să întreprindă o serie de măsuri privind înlăturarea deficiențelor raportate de Centru.

TESTAREA INTEGRITĂȚII PROFESIONALE

În anii precedenți, Centrul a întâmpinat mai multe deficiențe în aplicarea testului de integritate profesională.

Anterior, testul de integritate profesională era aplicat ca un instrument independent, doar cu aprobarea coordonatorului activității de testare. La momentul actual acesta reprezintă o etapă a procesului de evaluare a integrității instituționale care se supune controlului judiciar.

Relevant este faptul că procedura de selectare a judecătorilor specializați în controlul judiciar asupra activităților de testare, obținerea de către aceștia a dreptului de acces la secret de stat, precum și crearea în cadrul instanțelor de judecată a condițiilor necesare pentru lucrul cu documentele secrete (gratii, safeuri, desemnarea

facilitate the application of these recommendations, NAC has proposed a model Integrity plan to the enterprises.

Following the notification of the Prime-minister Pavel Filip on the identified problems in the process of corruption risk assessment in the legislation and activity of the enterprises, the Disposition no. 12-05-3646 of 08.05.2018 was issued, by which it was requested from ministries and authorities of the central public administration to apply the necessary measures to eliminate the identified deficiencies, as well as to ensure the implementation of recommendations by all enterprises founded by the respective entities.

The activities implemented in the reposting period in the domain of institutional integrity assessment were carried out in a transparent manner, with the conclusions and monitoring reports on the implementation of integrity plans being placed on the Center's website. At the same time, the activity results in this area have been modernized within the framework of different meetings. In this view, it is relevant to mention the presentation of a report on the results of corruption risk assessment in the legislation and activity of state/municipal enterprises to the General Police Inspectorate / National Patrol Inspectorate, within public hearings carried out on 10.10.2018 at the Parliamentary Committee for national security, defense and public order. As a result, the Decision no. 370 of 24.10.2018 was approved, under which the CPI, NPI and the Public Property Agency shall undertake a series of measures for the elimination of the deficiencies reported by the Center.

PROFESSIONAL INTEGRITY TESTING

In previous years, the Center encountered several deficiencies in the application of the professional integrity test.

Previously, the professional integrity test was applied as an independent tool, with the approval of the testing activity coordinator. At present, this is a stage in the process of institutional integrity assessment, which is subject to judicial control.

It is relevant that the procedure for the selection of judges specialized in judicial control over the testing activities, their obtaining of the right of access to state secret, and the creation within the courts of the conditions necessary for working with secret documents (grates, safes, designation

persoanelor responsabile, elaborarea regulamentelor) a implicat o perioadă îndelungată de timp.

Drept urmare, în luna mai a anului 2018 Centrul a reluat activitățile de testare și odată cu finalizarea tuturor etapelor evaluării integrității instituționale urmează a fi făcute publice primele rezultate ale testării integrității profesionale efectuate în baza noului concept.

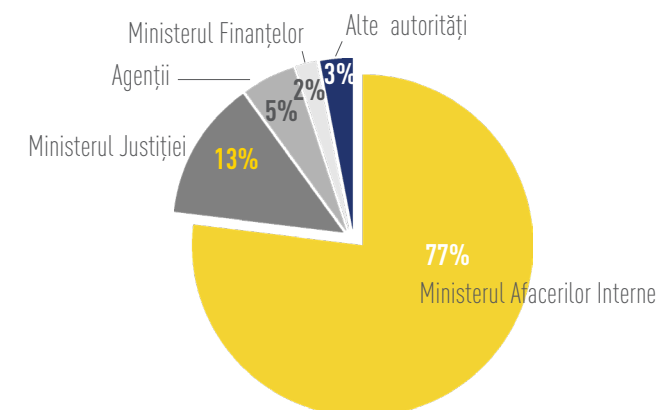
Pe parcursul anului 2018, Direcția a inițiat dezvoltarea și intensificarea relațiilor de cooperare internațională în domeniul testării integrității profesionale fiind organizate o serie de întâlniri de lucru cu reprezentanții Republicii Cehia, România, Bulgaria, Serbia și Ungaria. De asemenea, pe parcursul anului trecut efectivul subdiviziunii a participat la deferite instruirii cu o durată totală de peste 100 de ore academice.

of responsible persons, drafting of regulations) involved a long time.

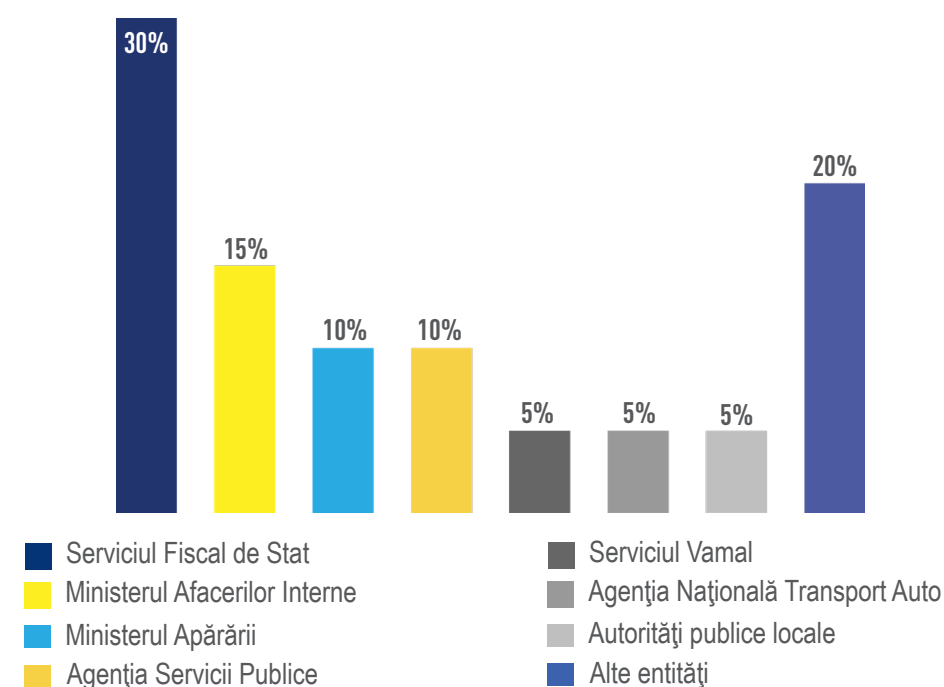
As a result, in May 2018, the Center resumed the testing activities and, once all stages of the institutional integrity assessment have been completed, the first results of the professional integrity testing conducted under the new concept will be made public.

During the year 2018, the Integrity testing directorate has initiated the development and enhancing of international cooperation relations in the field of professional integrity testing. A series of working meetings were organized with the representatives of the Czech Republic, Romania, Bulgaria, Serbia and Hungary. Also, during the past year, the staff of the Directorate participated in training courses with a total duration of over 100 academic hours.

CERTIFICATE DE CAZIER ELIBERATE ENTITĂȚILOR

CERTIFICATE DE CAZIER ELIBERATE ENTITĂȚILOR

ANALIZA STRATEGICĂ ȘI OPERAȚIONALĂ A CORUPȚIEI

În lupta contra corupției, Centrul realizează o activitate amplă de analiză a corupției, atât ca fenomen în general, cât și ca acte concrete de corupție în particular. Sunt studiați factorii de geneză, amenințările potențiale și vulnerabilitățile, nivelul și tendințele corupției în domeniile social-economice ale Republicii Moldova și în activitatea autorităților publice, instituțiilor și organizațiilor de drept public și privat.

Astfel, au fost elaborate 375 de produse analitice, inclusiv 18 - strategice și 357 - operaționale, privind actele de corupție, actele conexe corupției și faptele coruptibile.

Dintre analizele strategice efectuate, 10 au fost remise ofițerilor de investigații și ofițerilor de urmărire penală din cadrul Centrului, pentru examinare conform competenței. În alte 5 cazuri, au fost întocmite 17 sesizări în adresa autorităților publice, pentru soluționarea problematicilor constatate în rezultatul analizelor strategice, ca urmare 94% din recomandări au fost acceptate și/sau luate în considerare pentru implementare.

Analizele strategice au fost axate prioritar pe următoarele domenii:

- » educație;
- » ocrotirea sănătății;
- » gestionarea mijloacelor provenite din asistență externă.

În domeniul educației, a fost supusă analizei activitatea a 7 instituții superioare de învățământ de stat prin prisma gestionării mijloacelor bugetare și a veniturilor obținute din activitatea proprie. În lista de vulnerabilități a fost inclusă lipsa unor analize și prognoze exacte de estimare a necesităților pentru formarea comenzii de stat (în ultimii trei ani, din bugetul de stat au fost alocate 1,9 mld. lei, pentru comanda de stat – 7700 studenți, deși Republica Moldova oferă doar 2 000 de locuri de muncă vacante), la unele instituții fiind constatate și costuri de întreținere a unui student cu 57% mai mult în comparație cu altele. De asemenea, au fost constatate vulnerabilități la darea în arendă a spațiilor publice gestionate de instituțiile de învățământ (prețuri mai jos de 3-4 ori decât cel de piață, selectarea incertă a beneficiarilor) etc..

În cadrul altui studiu, au fost analizate legăturile între factorii de decizie ai unor instituții de învățământ general

STRATEGIC AND OPERATIONAL ANALYSIS OF CORRUPTION

In the fight against corruption, the Center carries out extensive analysis both of the phenomenon in general and of acts of corruption in particular. Studies address genesis factors, potential threats and vulnerabilities, the level and trends of corruption in the social and economic spheres of the Republic of Moldova and in the activity of public authorities, public and private law institutions and organizations.

Thus, 375 analytical products, including 18 - strategic and 357 - operational, were developed on corruption acts, acts related to corruption and corruptible deeds.

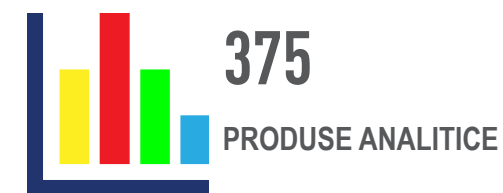
Of the strategic analyzes carried out, 10 were handed over to the investigation officers and the criminal prosecution officers of the Center for examination according to their competence. In 5 other cases, 17 notifications were made to the public authorities to solve the problems identified as a result of the strategic analyzes. As a result 94% of the recommendations were accepted and / or considered for implementation.

Strategic analyzes have focused primarily on the following areas:

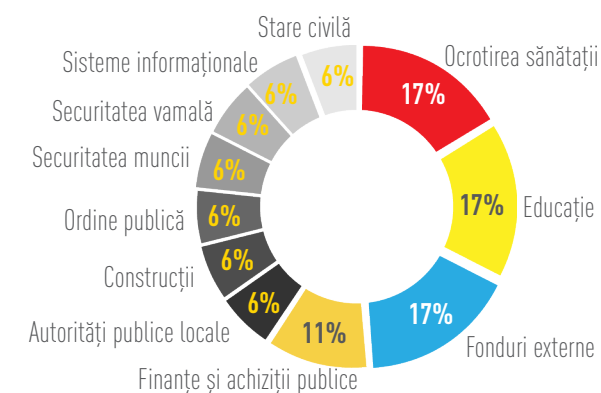
- » education;
- » health protection;
- » the management of the resources from external assistance.

In the field of education, the activity of 7 state higher education institutions was analyzed in terms of managing the budgetary means and the revenues obtained from their own activity. The list of vulnerabilities included a lack of accurate analyzes and forecasts for estimating the needs for the state order formation (in the last three years, 1.9 billion lei were allocated from the state budget, for the state order - 7700 students, although the Republic of Moldova offers only 2,000 vacancies), with some institutions found to have student maintenance that are 57% higher compared to others. Also, vulnerabilities have been identified in leased public spaces managed by educational institutions (prices 3-4 times below the market price, unqualified selection of beneficiaries), etc..

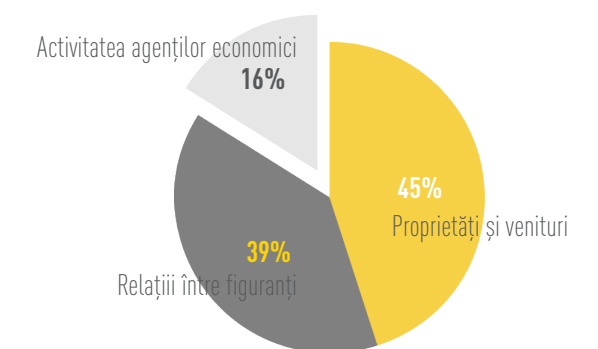
In another study, the links between the decision-makers of some general education institutions in Chisinau and

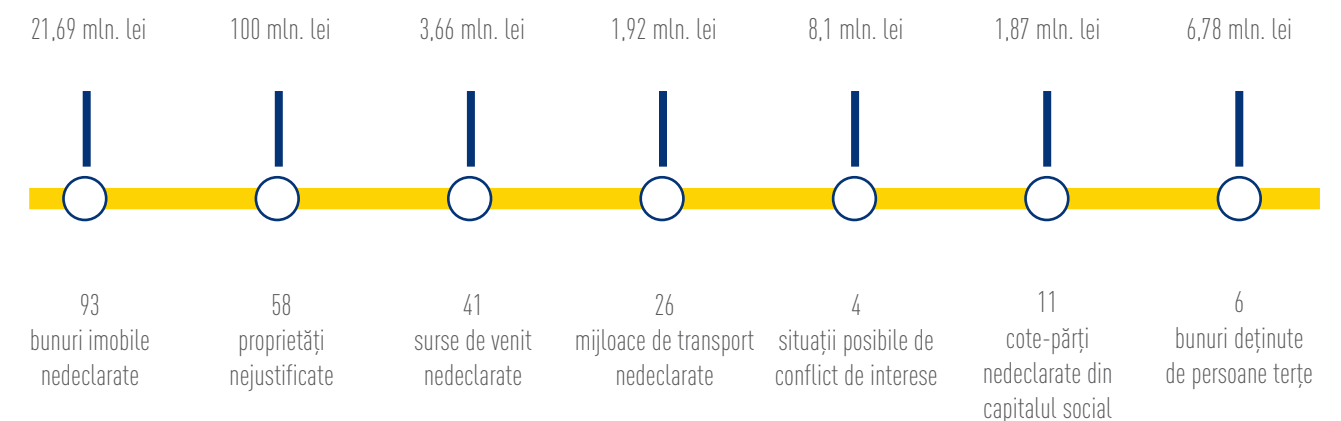
DOMENII ANALIZATE STRATEGIC

TIPOLOGIA ANALIZELOR OPERAȚIONALE

REZULTATELE ANALIZELOR OPERAȚIONALE

din mun. Chișinău și reprezentanții asociațiilor obștești (inclusiv părintești), fiind constatate mai multe cazuri în care directorii, directori adjuncți și contabilii instituțiilor de învățământ beneficiau de „sporuri salariale” din contul asociațiilor respective. De asemenea, s-a stabilit că în unele asociații obștești, majoritatea efectivului angajat reprezintă, de fapt, învățători din cadrul instituțiilor de învățământ pe lângă care activează aceste asociații.

Sistemul educației a fost vizat și în analiza strategică privind gestionarea mijloacelor financiare la reconstrucția și modernizarea unor Centre de Excelență. Astfel, a fost constatată prezența unor grupuri de agenți economici desemnați în calitate de câștigători la majoritatea procedurilor de achiziții publice organizate în scopul reconstrucției și modernizării centrelor de excelență. Din totalul de 11 proceduri de achiziții publice analizate, în 8 cazuri au fost constatate legături comune între operatorii economici ofertanți.

Un alt subiect analizat a vizat alocarea mijloacelor publice instituțiilor de învățământ neacreditate, fiind constatate unele lacune ale cadrului legal de referință ce au generat nerealizarea acreditării instituțiilor de învățământ de ordin general, profesional-tehnic și superior. Aspectele constatate au fost abordate în demersul adresat Prim-ministrului.

În domeniul ocrotirii sănătății, menționăm analiza strategică privind acreditarea instituțiilor medicale și finanțarea acestora din fondul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fiind constatate multiple cazuri de nerespectare a procedurii legale, în scopul acreditării și recreditării instituțiilor medicale, fapt ce a condiționat alocarea ilegală a mijloacelor financiare. În baza materialelor analizei a fost informat Prim-ministrul Republicii Moldova și remise sesizări: Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Afacerilor Interne, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Drept rezultat, autoritățile menționate au planificat măsurile de rigoare pentru asigurarea respectării legislației de către instituțiile medicale, inclusiv au fost întocmite 18 procese contravenționale, fiind întreprinse acțiuni de consolidare a conlucrării între CNAM și Ministerul de resort, în partea ce ține de neadmiterea instituțiilor medicale neacreditate la fondurile de asigurări medicale.

Cu referire la fondurile externe, menționăm analiza strategică privind implementarea proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale” - Faza II (valoarea totală a proiectului - 14 616 762 euro), fiind

the representatives of the public associations (including parents) were analyzed. Several cases were found in which the directors, deputy directors and accountants of the educational institutions benefited from «Salary bonuses» on behalf of the respective associations. It has also been established that in some public associations, most of the staff employed are in fact teachers from the educational institutions where these associations are active.

The education system was also addressed in the strategic analysis of the management of the financial means for the reconstruction and modernization of some Centers of Excellence. Thus was identified the presence of groups of economic agents designated as winners in most of the public procurement procedures organized for the reconstruction and modernization of centers of excellence. Out of the total of 11 analyzed procurement procedures, joint ties between the bidding economic operators were found in 8 cases.

Another topic addressed was the allocation of public resources to non-accredited educational institutions, and some gaps in the legal reference framework that generated the non-accreditation of general, professional-technical and higher education institutions. Ascertained aspects were addressed in the report to the Prime Minister.

In the field of health care, we mention the strategic analysis regarding the accreditation of medical institutions and their financing from the fund of the National Health Insurance Company, with multiple cases of non-observance of the legal procedure for the accreditation and re-accreditation of medical institutions, which have resulted with the illegal allocation of financial funds. The Prime Minister of the Republic of Moldova has been informed on the basis of the analysis materials and notifications were sent : Ministry of Health, Labor and Social Protection, Ministry of Internal Affairs, National Health Insurance Company (NHIC). As a result, the said authorities planned the necessary measures to ensure compliance with the legislation by the medical institutions, including 18 contraventional proceedings, as well as actions to strengthen the cooperation between the NHIC and the Ministry of Health in the part related to the non-admission of non-accredited medical institutions to health insurance funds.

Concerning the external funds, we mention the strategic analysis regarding the implementation of the project «Modernization of Local Public Services» - Phase II (total value of the project - EUR 14 616 762), with

constatate multiple cazuri de organizare a procedurilor de achiziție cu elemente de fraudă, abateri de la legislație, în parte ce ține de organizarea documentației pe dosarele de achiziție. Astfel, în cadrul unor Agenții de Dezvoltare Regională au fost constatate încălcări și/ sau neclarități în cadrul unor proceduri de achiziție, a căror valoare au constituit între 34-53% din suma totală a achizițiilor efectuate de Agenția respectivă, în cadrul proiectului.

Este relevant faptul că, organul de urmărire penală din cadrul Centrului a inițiat o cauză penală pe semnele calificative prevăzute la art.327 CP, pe faptele constatate în cadrul analizei strategice privind implementarea de către unele autorități publice centrale și instituțiile din subordine a Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind suportul în implementarea Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize.

În alte domenii cu rezonanță socială-sporită, s-a efectuat analiza strategică privind practica judiciară pe cauzele contravenționale de construcții neautorizate. În rezultat, s-a constatat că din 250 de hotărâri judecătorești analizate, doar în 24% - instanțele de fond au aplicat demolarea construcțiilor neautorizate, dintre care, încă jumătate, sunt anulate de instanțele de apel și, în final, rămân în vigoare doar 11% din cazurile de demolare. Drept temei pentru hotărârile de încetare a fost invocată intervenirea termenului de prescripție (57%), încălcarea procedurii de către agenții constatori (20%), neprezentarea în instanță a agentului constator (15%) și neprezentarea probelor suficiente (8%). În baza rezultatelor analizei strategice a fost informat Prim-ministrul Republicii Moldova și remise sesizări: Ministerului Justiției, Curții Supreme de Justiție, Cancelariei de Stat și Primăriei mun. Chișinău. Rezultatele studiului au fost abordate de unele organizații mass-media, în cadrul emisiunilor de știri televizate, fiind publicate și pe pagina web oficială www.cna.md.

Un alt subiect relevant supus analizei strategice vizează reprezentarea statului în cadrul întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu cotă de stat, în rezultat fiind puse în evidență lacunele legislative și gestionarea ineficientă a domeniului. Astfel, pentru reprezentarea intereselor statului, funcționarii au beneficiat, în perioada 2015-2016, de indemnizații între 480 lei și 568 123 lei - anual, achitate din fondurile agenților economici. În decurs de doi ani, prezența funcționarilor în consiliile de administrare i-a costat pe agenții economici circa 54 341 366 lei (din care, 54% au fost alocate către 50

multiple cases of organizing procurement procedures with elements of fraud, deviations from legislation, in matters regarding the organization of the documentation in public procurement records. Thus, within certain Regional Development Agencies, violations and / or inconsistencies were found in procurement procedures, the value of which amounted to between 34-53% of the total amount of purchases made by the respective Agency under the project.

It is relevant that the criminal prosecution body within the Center has initiated a criminal case based on the marks referred to in Article 327 CC, on the facts found in the strategic analysis on the implementation by some central public authorities and the subordinated institutions of the Financing Agreement between the Government of the Republic of Moldova and the European Union regarding the support in the implementation of the Action Plan on the liberalization of the visa regime.

In other areas with increased social resonance, a strategic analysis of the judicial practice on the contravention cases of unauthorized construction was carried out. As a result, it was found that out of the 250 judgments handed down, only in the case of 24% - first instance courts applied the demolition of unauthorized constructions, of which half are canceled by the appeal courts, and ultimately only 11% of demolition cases remain in force. The intervention of the limitation period (57%), the violation of the procedure by the official examiners (20%), the failure of the official examiner to appear in the court (15%) and the failure to submit sufficient evidence (8%) were invoked as ground for the termination decisions. On the basis of the results of the strategic analysis, the Prime Minister of the Republic of Moldova was informed and notifications were sent: the Ministry of Justice, the Supreme Court of Justice, the State Chancellery and the Chisinau City Hall. The results of the study were approached by some media organizations, as part of the television news broadcasts, being published on the official website www.cna.md.

Another relevant topic subject to strategic analysis addresses state representation in state-owned enterprises and commercial enterprises with state shares, as a result of which the legislative gaps and the inefficient management of the field were highlighted. Thus, in order to represent the interests of the state, public officials benefited from compensation between 480 lei and 568 123 lei - annually, paid from the funds of economic agents, in the period 2015-2016. Within two years, the presence of the officials on the management boards has cost the economic agents about

de persoane din 1400 de reprezentanți). Deși, fiecărei întreprinderi îi revine în mediu câte 6-7 funcționari delegați în consiliile de administrare, datele denotă că 35% din întreprinderi se află în procedură de insolvență și lichidare, iar alte 23% - înregistrează pierderi-nete și profituri neînsemnate. Aspectele nominalizate au fost abordate în demersul adresat Prim-ministrului Republicii Moldova.

Analizele operaționale au vizat proprietățile persoanelor în coraport cu veniturile acestora (45% din analizele operaționale), relațiile între figuranți (39%) și activitatea agenților economici, inclusiv câștigători ai licitațiilor publice (16% din analize). Subiecții supuși analizei operaționale au fost persoane cu funcție de demnitate publică (13), funcționari/agenți publici (224), persoane fizice (1061), precum și persoane juridice (319).

În 58 de cazuri, a fost stabilită deținerea de către subiecți a unor proprietăți nejustificate, a căror valoare constituie circa 100 mln. lei. În 27 de cazuri, a fost stabilită nedeclararea a 93 de bunuri imobile, cu valoarea cadastrală de 21,69 mln. lei.

În alte 12 cazuri, a fost stabilită nedeclararea a 26 de bunuri mobile, cu valoarea de 1,92 mln. lei. În 25 de cazuri, a fost stabilită nedeclararea a 41 de surse de venit, în sumă de 3,66 mln. lei. În 8 cazuri, a fost stabilită nedeclararea a 11 cote-părți deținute în cadrul unor întreprinderi, cu valoarea de 1,87 mln. lei.

Produsele de analiză operațională au fost transmise pentru examinare, conform solicitărilor ofițerilor de urmărire penală și ofițerilor de investigații speciale din cadrul Centrului, precum și procurorilor Procuraturii Anticorupție. Astfel, în dependență de solicitant, 74% din analizele operaționale au fost expediate subdiviziunilor specializate ale Centrului și 26% - Procuraturii Anticorupție. Analizele operaționale au fost efectuate în cadrul a 242 de cauze penale și materiale înregistrate în REI - 1 și 2). Suplimentar, a fost acordat suportul analitico-informațional în 187 de cazuri, cu prezentarea extraselor din sistemele informaționale disponibile.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA POLITICILOR ANTICORUPȚIE

Responsabilitatea pentru dezvoltarea climatului național de integritate, asigurarea acțiunilor de prevenire a corupției și consolidarea instrumentelor de integritate, este împărțită de către toate entitățile publice și private.

54 341 366 lei (of which 54% were allocated to 50 persons out of 1400 representatives). Although, on average, 6-7 officials are delegated to the boards of directors of each enterprise, data shows that 35% of enterprises are in the process of insolvency and liquidation, and another 23% have net losses and insignificant profits. The nominated issues were addressed in the report addressed to the Prime Minister of the Republic of Moldova.

Operational analyzes have addressed the properties of persons in relation to their incomes (45% of the operational analyzes), the relations between the outsiders (39%) and the activity of economic agents, including the winners of public tenders (16% of the analyzes). Subjects of operational analysis were persons with public-dignity function (13), civil servants / employees (224), natural persons (1061) and legal entities (319).

In 58 cases, the ownership of unjustified properties by the subjects was identified, the value of which amounts to about 100 million lei. In 27 cases, the non-declaration of 93 real estate units, with a cadastral value of 21.69 million lei, was established.

In other 12 cases, the non-declaration of 26 movable assets, worth 1.92 million lei, was established. In 25 cases, the non-declaration of 41 sources of income in the amount of MDL 3.66 million was established. In 8 cases, the non-declaration of 11 shares held in companies, amounting to 1.87 million lei, was established.

Operational analysis products have been submitted for examination, as requested by the criminal prosecution officers and special investigation officers of the Center, as well as prosecutors of the Anticorruption Prosecutor's Office. Thus, depending on the requesting party, 74% of the operational analyzes were sent to the specialized subdivisions of the Center and 26% to the Anticorruption Prosecutor's Office. Operational analyzes were conducted in 242 criminal and material cases registered in CRR - 1 and 2. In addition, analytical and informational support was provided in 187 cases, with the presentation of the excerpts from the available information systems.

MONITORING AND EVALUATION OF ANTICORRUPTION POLICIES

The responsibility for developing the national integrity climate, implementing actions to prevent corruption and strengthening integrity tools is shared by all public and private entities.

Activitățile realizate în acest scop sunt coordonate în cadrul unui document național unic, Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017. Asigurarea monitorizării și evaluării procesului de implementare a Strategiei este realizată de către Centru.

În procesul de monitorizare și evaluare a realizării Planului de acțiuni al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (SNIA), pe parcursul anului 2018, au fost elaborate și publicate pe pagina web a Centrului, Rapoartele de monitorizare și evaluare a SNIA, pentru anul 2017 și semestrul I al anului 2018. Acestea cuprind analiza progreselor raportate de instituțiile implementatoare, în baza indicatorilor calitativi și cantitativi, inclusiv descrierea riscurilor pentru realizarea acțiunilor, scadente la finele semestrului următor, descrierea impactului realizării SNIA, conform indicatorilor de impact, a indicatorilor obiectivelor generale și ai scopului Strategiei, inclusiv conform sondajului de monitorizare a impactului SNIA.

Pentru a discuta progresele și provocările identificate în Rapoarte, pe parcursul anului 2018, au fost organizate primele ședințe ale Grupului de monitorizare 1, responsabil de Pilonii I. Parlamentul și IV. Comisia Electorală Centrală și partidele politice, organizat la 10 mai 2018, a Grupului de Monitorizare 2, responsabil de Pilonii II. Guvernul, sectorul public și administrația publică locală și VII. Sectorul privat, organizat la 3 august 2018, și a Grupului de monitorizare 3, responsabil de Pilonii III. Justiția și autoritățile anticorupție, V. Curtea de Conturi și VI. Avocatul Poporului, organizat la 28.05.2018. În cadrul acestor ședințe au fost adoptate deciziile Grupurilor de monitorizare a SNIA, care vizează aprecierea progresului realizat și identificarea acțiunilor de soluționare a provocărilor constatate.

Strategia include abordarea sectorială a fenomenului corupției, prin elaborarea, adoptarea, și implementarea a 9 planuri sectoriale și 35 de planuri locale anticorupție. Realizarea documentelor de politici sectoriale are drept scop reducerea riscurilor de corupție în cele mai vulnerabile domenii ale activității publice de prestare a serviciilor către populație. Întrucât, adesea, impactul unor documente de politici naționale nu se materializează suficient la nivel sectorial, local și la nivelul contactului cetățeanului cu prestatorul de servicii publice, elaborarea și implementarea planurilor sectoriale anticorupție, precum și a celor locale anticorupție, va permite atingerea unor rezultate semnificative și durabile.

The activities carried out for this purpose are coordinated within a single national document, the National Integrity and Anticorruption Strategy for the years 2017-2020, adopted by Parliament Decision no. 56 of 30.03.2017. The Centre ensures the monitoring and evaluation of the Strategy's implementation process.

In the process of monitoring and evaluating the implementation of the Action Plan of the National Integrity and Anticorruption Strategy for the years 2017-2020 (NIAS) during 2018, the the Monitoring and Evaluation Reports of the NIAS for the year 2017 and the first semester of 2018 were placed on the Centre's website. These include the analysis of the progress reported by implementing institutions on the basis of qualitative and quantitative indicators, including the description of the risks for the implementation of the actions due at the end of the next semester, the description of the impact of the implementation of NIAS according to the impact indicators, the indicators of the overall objectives and the purpose of the Strategy, including the NIAS impact monitoring survey.

In order to discuss the progress and challenges identified in the Reports, during 2018, the first meetings were organized for the Monitoring Group 1, in charge of Pillar I. Parliament and IV. Central Electoral Commission and political parties, held on May 10 2018, Monitoring Group 2, responsible for Pillar II. Government, public sector and local government and VII. Private Sector, held on August 3d 2018, and Monitoring Group 3, responsible for Pillar III. Justice and Anticorruption Authorities, V. Court of Accounts and VI. People's Advocate, held on 28.05.2018. During these meetings the decisions of the NIAS Monitoring Groups were adopted, aiming at assessing the progress made and identifying actions to address the detected challenges.

The Strategy includes the sectorial approach to the corruption phenomenon by developing, adopting, and implementing 9 sectorial and 35 local anticorruption plans. Implementing sectorial policy papers aims at reducing the risks of corruption in the most vulnerable areas of public service provision to the population. As the impact of national policy documents often does not materialize sufficiently at sectorial and local levels, as well as at the level of interaction between the citizen and the the public service provider, the development and implementation of sectorial anticorruption plans as well as local anticorruption plans will allow for significant and sustainable results.

În cadrul sectoarelor a fost realizată analiza problemelor specifice domeniului de activitate, cu elaborarea ulterioară a acțiunilor de soluționare a provocărilor identificate. Colaboratorii Centrului au acordat suport consultativ în procesul de elaborare a Planurilor sectoriale anticorupție, participând la 41 de ședințe în cadrul entităților responsabile de elaborarea și aprobarea acestora. Totodată, au fost realizate 28 de avizări a Planurilor sectoriale/locale anticorupție.

În anul 2018, Guvernul a aprobat 8 planuri sectoriale anticorupție pentru perioada 2018-2020, în domeniile: fiscal (Hotărârea Guvernului nr.325 din 17.04.2018), administrării și deetatăzării proprietății publice (Hotărârea Guvernului nr.554 din 18.06.2018), achizițiilor publice (Hotărârea Guvernului nr.370 din 21.04.2018), vamal (Hotărârea Guvernului nr.410 din 07.05.2018), asigurării ordinii publice (Hotărârea Guvernului nr. 597 din 16.05.2018), educației (Hotărârea Guvernului nr. 816 din din 20.08.2018), ocrotirii sănătății și asigurărilor medicale (Hotărârea Guvernului nr. 892 din 12.09.2018), protecției mediului ambiant (aprobat în ședința Guvernului din 05.12.2018). Planul sectorial anticorupție în domeniul agroalimentar (subvenționării în agricultură, siguranța alimentelor etc.) a parcurs etapa finală de avizare și a fost inclus spre aprobare pe agenda Ședinței de Guvern din 18.01.2019.

Autoritățile administrației publice locale de nivelul II au fost asistate în procesul de ajustare și adoptare a planurilor locale anticorupție, fiind elaborat și expediat modelul Planului local de acțiuni anticorupție pentru anii 2018-2020. Conform informațiilor recepționate, circa 89% (31) din Consiliile raionale/municipale au aprobat Planurile anticorupție în domeniul administrării publice locale pentru anii 2018-2020. De asemenea, Centrul a organizat 8 sesiuni de instruire regionale pentru reprezentanții autorităților locale de nivelul I și II (100% acoperire), și a oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, cu genericul "Procedura de monitorizare și raportare a planurilor locale de acțiuni", precum și 2 ateliere de lucru cu reprezentanții ONG-urilor locale de profil din zonele de sud și nord, în scopul dezvoltării mecanismului de monitorizare a implementării SNIA și elaborării rapoartelor alternative de monitorizare, în special în procesul de implementare a planurilor locale anticorupție. În realizarea activităților menționate, Centrul a beneficiat de suportul proiectului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire» (CLEP).

Unul din obiectivele generale ale SNIA, care a fost

Within the sectors, the analysis of the specific problems of the field of activity was carried out, with the subsequent development of actions for solving the identified challenges. The Center's staff provided consultative support in the process of developing Sectorial anticorruption plans, participating in 41 meetings within the entities responsible for their drafting and approval. At the same time, 28 endorsements of the sectorial / local anticorruption plans were drafted.

In 2018, the Government approved 8 sectorial anticorruption plans for the period 2018-2020, in the domains of taxation (Government Decision no. 325 of 17.04.2018), administration and privatization of public property (Government Decision no.554 of 18.06.2018), public procurement (Government Decision no. 370 of 21.04.2018), customs (Government Decision no. 410 of 07.05.2018), public order (Government Decision No. 597 of 16.05.2018), education (Government Decision No. 816 20.08.2018), health and health insurance (Government Decision No. 892 of 12.09.2018), environmental protection (approved at the Government meeting of 05.12.2018). The sectorial anticorruption plan in the agri-food sector (subsidies in agriculture, food safety, etc.) passed the final stage of the endorsement process and was included for approval on the agenda of the Government meeting of 18.01.2019.

Local public administration authorities of the II level were assisted in the process of adjusting and adopting local anticorruption plans, with the development and dissemination of a model Local anticorruption action plan for the years 2018-2020. According to the information received, approximately 89% (31) of the District / Municipal Councils approved the AntiCorruption plans in the domain of local public administration for the years 2018-2020. The Center also organized 8 regional training sessions for representatives of local authorities of level I and II (100% coverage) and the territorial offices of the State Chancellery, entitled «Procedure for Monitoring and Reporting on Local action plans» as well as 2 workshops with representatives of local NGOs in the South and North areas in order to develop a mechanism for monitoring the implementation of NIAS and the development of alternative monitoring reports, especially in the process of implementation of local anticorruption plans. In carrying out these activities, the Center benefited from the support of the Joint Project of the European Union and the Council of Europe «Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention» (CLEP).

One of the overall objectives of NIAS, which has

Semnarea Acordului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României în domeniul prevenirii și combaterii corupției. / Signing of the Agreement of cooperation between Republic of Moldova and the Government of Romania in the field of prevention and combatation of corruption.

Semnarea Acordului de cooperare cu Biroul Național Anticorupție al Ucrainei în domeniul prevenirii și combaterii corupției. / Signing of the Agreement of cooperation between the National Bureau of Ukraine in the field of prevention and combatation of corruption.

Semnarea Declarației pentru constituirea rețelei autorităților cu atribuții de prevenire a corupției ("Rețeaua Sibenic").

Signing of the Declaration for constitution of the authorities network with attributions on the prevention of corruption («Sibenic Network»).

realizat cu succes, în perioada de referință, este „Protecția avertizorilor de integritate și a victimelor corupției”. În acest sens, Centrul a elaborat și promovat Legea nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate, precum și Metodologia de asigurare a respectării drepturilor avertizorilor de integritate și Curriculum de instruire a reprezentanților Centrului și Oficiului Avocatului Poporului în domeniul asigurării respectării drepturilor avertizorilor de integritate. Elaborarea Metodologiei și Curriculumului de instruire a fost realizată cu suportul Proiectului de asistență externă „Consolidarea capacităților Centrului și Oficiului Avocatului Poporului în asigurarea respectării și protecției drepturilor omului în contextul semnalării faptelor privind infracțiunile de corupție”, acordată de către proiectul PNUD ”Consolidarea capacităților tehnice ale instituțiilor naționale pentru promovarea și protecția Drepturilor Omului”, implementat de către Institutul Național al Justiției, Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

În 2018, CNA a continuat implementarea acțiunilor, care conduc la atingerea obiectivelor generale prin preluarea bunelor practici internaționale. Extinderea cooperării internaționale, regionale și bilaterale în domeniul prevenirii și combaterii corupției constituie un obiectiv prioritar al Centrului care, pe parcursul 2018 a fost materializat prin semnarea unui șir de acorduri de colaborare semnate cu instituțiile/organizațiile similare de peste hotare, menite să faciliteze schimbul de informații dintre statele semnatare precum și împărtășirea cunoștințelor și bunelor practici din domeniul atribuit în competență.

Consolidarea relațiilor

Astfel, la 02.05.2018, la Luxemburg, a fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Centru și Banca Europeană de Investiții. Semnarea acestui document va permite identificarea unor priorități de cooperare între cele două Părți, accentul fiind pus pe unul dintre obiectivele de activitate comună, și anume: prevenirea și investigarea cazurilor de fraudă sau altor iregularități, săvârșite în privința mijloacelor din fondurile externe, oferite de Uniunea Europeană.

La 30.05.2018, la Kiev, a fost semnat Acordul de cooperare cu Biroul Național Anticorupție al Ucrainei în domeniul prevenirii și combaterii corupției. Scopul Acordului constă într-o cooperare

been successfully achieved during the reference period, is «Protection of whistleblowers and victims of corruption». In this respect, the Center has developed and promoted the Law No. 122 of July 12, 2018 on integrity whistleblowers as well as the Methodology for enforcing the rights of integrity whistleblowers and the Training Curriculum for the Representatives of the Center and the People's Advocate Office (PAO) in the field of the observance of the rights of integrity whistleblowers. The development of the Methodology and the Training Curriculum was carried out with the support of the external assistance Project «Strengthening the capacities of NAC and PAO to ensure the observance and protection of human rights in the context of signaled acts constituting corruption crimes», implemented by the National Anticorruption Centre and the People's Advocate Office in partnership with the Institute for Penal Reform and with the support of the Financing program for initiatives/projects for change in the area of human rights.

INTERNATIONAL COOPERATION

In 2018, NAC continued to apply international best practices in the actions taken towards achieving general objectives. The expansion of international, regional and bilateral cooperation in the field of preventing and combating corruption is a priority objective of the Center, which during 2018 was materialized by signing a series of cooperation agreements with similar institutions / organizations abroad, aimed at facilitating the exchange of information between signatory States as well as the sharing of knowledge and good practices in the field of competence.

Strengthening relations

Thus, on 2 May 2018, the Memorandum of Understanding between the Center and the European Investment Bank was signed in Luxembourg. The signing of this document will enable the identification of cooperation priorities between the two Parties, focusing on one of the joint action objectives, namely: to prevent and investigate cases of fraud or other irregularities committed with resources from external funds, offered by the European Union.

On 30.05.2018 in Kiev, was signed the Cooperation Agreement with the National Anticorruption Bureau of Ukraine in the field of preventing and combating corruption. The purpose of the Agreement is to

mai strânsă și schimbul de informații și experiență dintre Părți, în domeniul prevenirii și combaterii corupției.

La 16.10.2018, în cadrul Conferinței internaționale la nivel înalt ”Consolidarea transparenței și responsabilității în vederea asigurării integrității: uniți împotriva corupției”, care a avut loc la Sibenik, Croația, organizat de către Ministerul Justiției al Republicii Croația și Grupul de State Împotriva Corupției (GRECO) al Consiliului Europei, a fost semnată Declarația pentru constituirea rețelei autorităților cu atribuții de prevenire a corupției (“Rețeaua Sibenik”). Declarația a fost semnată de către 17 autorități anticorupție, prezente la acest eveniment, însă intenția de a semna Declarația a fost exprimată de către 20 de autorități. Această rețea promovează colectarea sistematică, gestionarea și schimbul de informații și bune practici între autoritățile naționale ce au atribuția de prevenire a corupției.

Având în vedere necesitatea și interesul eficientizării efortului comun în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului corupției și unificării activităților demarate pe acest segment, la 19.12.2018, la Chișinău, a fost semnat Acordul de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României în domeniul prevenirii și combaterii corupției.

În aceeași perioadă, au fost inițiate procedurile necesare pentru semnarea de către Centru a unui șir de acorduri internaționale. Un exemplu, în acest sens, este Memorandumul de Înțelegere cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD). Implementarea acordurilor de cooperare, semnate de către Centru cu instituțiile specializate de peste hotare, va fortifica capacitățile părților în vederea extinderii dialogului bilateral, precum și va consolida eforturile Centrului în implementarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014.

Diseminarea la nivel regional a practicilor și instrumentelor aplicate în domeniul prevenirii și combaterii corupției permite, în primul rând, creșterea nivelului de vizibilitate a progreselor înregistrate de Republica Moldova, pentru unele dintre care țara a fost desemnată drept model pentru alte state din regiune și, pe de altă parte, obținerea unor recomandări privind îmbunătățirea instrumentelor legale și instituționale existente.

cooperate more closely and to exchange information and experiences between the Parties in the field of preventing and combating corruption.

On 16.10.2018, at the High Level International Conference «Strengthening Transparency and Accountability for Ensuring Integrity: Uniting Against Corruption», organized in Sibenik, Croatia, by the Ministry of Justice of the Republic of Croatia and the Group of States against Corruption (GRECO) of the Council of Europe, was signed the Declaration for establishing the network of corruption prevention authorities (the «Sibenik Network»). The Declaration was signed by the 17 anticorruption authorities present at this event, but the intention to sign the Declaration was expressed by 20 authorities. This network promotes the systematic collection, management and exchange of information and good practices among national authorities that have the task of preventing corruption.

Taking into consideration the need and the interest of making a joint effort in the field of preventing and combating the phenomenon of corruption and unifying the activities started on this segment, on 19.12.2018 in Chisinau was signed the Cooperation Agreement between the Government of the Republic of Moldova and the Government of Romania in the fields of preventing and combating corruption.

During the same period, the necessary procedures for the signing by the Center of a number of international agreements were initiated. An example in this respect is the Memorandum of Understanding with the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). The implementation of cooperation agreements signed by the Center with specialized institutions abroad will strengthen the parties' capacities to extend the bilateral dialogue as well as strengthen the Center's efforts in implementing the Association Agreement between the Republic of Moldova on the one hand and the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part, signed in Brussels on 27 June 2014.

The regional dissemination of practices and instruments applied in the field of preventing and combating corruption allows, first of all, to increase the visibility of Moldova's progress, for some of which the country has been designated as a model for other states in the region, and on the other hand, to receive recommendations on improving existing legal and institutional instruments.

În acest sens, menționăm organizarea de către Centru a Atelierului regional privind instrumentele IT de prevenire a corupției, care a avut loc la 12.09.2018, la Chișinău. Evenimentul a fost organizat în cooperare cu Secretariatul Inițiativei Regionale Anticorupție (RAI). Reprezentanții Centrului au prezentat practica de utilizare a soft-ului "e-Expertiza", pentru întocmirea rapoartelor de expertiză anticorupție, care a fost apreciat ca fiind unul foarte avansat și un exemplu pentru țările din regiune.

Semnarea documentelor strategice de cooperare, a acordurilor bilaterale și multilaterale, implică angajamentul preluării și implementării standardelor prevăzute în cadrul acestora. Centrul este una dintre instituțiile implementatoare ale Acordului de Asociere sus-menționat, precum și a noii Agende de Asociere RM-UE, agreate bilateral în iulie 2017. Așadar, pentru asigurarea unui dialog constructiv cu instituțiile UE și pentru a prezenta progresele înregistrate la nivel național, Centrul participă la reuniunile structurilor bilaterale create pentru implementarea parteneriatului cu UE precum: Consiliul de Asociere RM-UE, Comitetul Parlamentar de Asociere RM-UE, Comitetul de Asociere RM-UE, Subcomitetul pentru libertate, securitate și justiție RM-UE și altele. Totodată, au fost pregătite rapoarte privind realizarea angajamentelor asumate în dialogul cu structurile UE pentru reuniunile Comitetului Parlamentar de Asociere RM-UE (05.04.2018), Consiliului de Asociere RM-UE (03.05.2018), Subcomitetului de Asociere RM-UE (20.06.2018), Clusterului I "Dialog economic, managementul finanțelor publice, statistică, servicii financiare, clauze de control și antifraudă" (26.11.2018), Comitetului de Asociere RM-UE (29.11.2018).

Pentru a asigura aplicarea eficientă a mecanismelor de prevenire și combatere a corupției, a noilor tehnici și instrumente în domeniu, în anul 2018, Centrul a participat la stabilirea și implementarea acțiunilor în contextul proiectelor de asistență externă, care contribuie la fortificarea capacităților instituționale ale organelor de drept și altor entități antrenate în lupta cu corupția în Republica Moldova în vederea implementării durabile a priorităților stabilite la nivel național.

Proiectul comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire” (CLEP), planificat pentru perioada 1 iunie 2017 - 31 mai 2020, își propune să sprijine reforma cadrului de reglementare anticorupție și eforturile

In this respect, we mention the Center's organization of the Regional Workshop on Corruption Prevention Tools, which took place on 12.09.2018 in Chisinau. The event was organized in cooperation with the Secretariat of the Regional Anti-Corruption Initiative (RAI). Representatives of the Center presented the practice of using the «e-Expertise» software for the preparation of anti-corruption proofing expertise reports, which was appreciated as a very advanced one and an example for the countries in the region.

The signing of strategic cooperation documents, bilateral and multilateral agreements implies the commitment to take over and implement the standards set out therein. The Center is one of the implementing institutions of the above-mentioned Association Agreement and the new Moldova-EU Association Agenda, which was bilaterally agreed in July 2017. Therefore, in order to ensure a constructive dialogue with the EU institutions and to present the progress at national level, the Center participates in the meetings of the bilateral structures created for the implementation of the partnership with the EU, such as the EU-Moldova Association Council, the RM-EU Parliamentary Association Committee, the RM-EU Association Committee, the RM-EU Sub-committee on Freedom, Security and Justice and others. At the same time, reports have drafted on the fulfillment of the commitments in the dialogue with the EU structures for the meetings of the RM-EU Parliamentary Association Committee (05.04.2018), the EU-Moldova Association Council (03.05.2018), the RM-EU Association Sub-committee (20.06.2018), Cluster I «Economic Dialogue, Public Finance Management, Statistics, Financial Services, Control Clauses and Anti-Fraud» (26.11.2018) the EU-Moldova Association Committee (29.11.2018).

In order to ensure the effective implementation of the mechanisms for preventing and combating corruption, and of the new techniques and instruments in the field, in 2018, the Center participated in the establishment and implementation of actions in the context of external assistance projects, which contribute to strengthening the institutional capacities of the law enforcement bodies and other entities involved in the fight against corruption in the Republic of Moldova with a view to the sustainable implementation of the priorities established at national level.

The Joint Project of the European Union and the Council of Europe «Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention» (CLEP), planned for the period of June 1, 2017 - 31 May 2020, aims to support the reform of the anticorruption regulations framework

instituțiilor în conformitate cu standardele europene și internaționale, precum și să contribuie la consolidarea cooperării naționale și internaționale a sistemelor specializate de aplicare a legii și de prevenire. Pe parcursul anului 2018, au fost desfășurate o serie de activități de care a beneficiat Centrul, care, în mare parte, s-au referit la expertiză și consultanță legislativă, instruire specializată, misiuni de evaluare și altele.

Centrul este principala instituție beneficiară a Proiectului Twinning al Uniunii Europene "Suport în consolidarea capacităților operaționale ale organelor de drept din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării infracțiunilor de corupție", care a demarat în luna august 2017. Scopul proiectului este consolidarea capacităților operaționale ale organelor de drept naționale în investigarea infracțiunilor de corupție și celor conexe, în vederea eficientizării luptei împotriva corupției. Proiectul este implementat de un consorțiu, format din instituții specializate din 3 state-membre ale Uniunii Europene: Republica Lituania (partener superior), România (partener junior), Finlanda (partener junior). Pe parcursul anului 2018, au fost desfășurate o serie de activități, în cadrul proiectului, referitoare la evaluarea cadrului legal și instituțional în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum și activități de instruire a personalului organelor de ocrotire a normelor de drept.

Centrul a inițiat dialogul cu Delegația Uniunii Europene și alte instituții abilitate, în vederea discutării conceptului de proiect în domeniul anticorupție "Consolidarea statului de drept și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova", preconizat pentru a fi lansat în anul 2019, cu finanțare din partea Uniunii Europene. Scopul proiectului este de a contribui la prevenirea și combaterea corupției prin dezvoltarea intoleranței față de fenomenul corupției în rândul cetățenilor, precum și consolidarea mecanismelor anticorupție, capacităților privind recuperarea activelor, declarării activelor și conflictelor de interese.

De asemenea, au avut loc o serie de întrevederi cu reprezentanții PNUD Moldova, în rezultatul cărora a fost elaborat conceptul de proiect "Lupta cu corupția prin consolidarea integrității sustenabile în Republica Moldova", care a fost acceptat pentru finanțare de către Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei. Proiectul va asigura continuitatea unui proiect anterior implementat de către PNUD-Moldova "Consolidarea funcțiilor de prevenire a corupției și celor analitice ale Centrului".

and the efforts of institutions in line with European and international standards, as well as to contribute to strengthening national and international cooperation of specialized law enforcement and prevention systems. During the year 2018, the Center has benefited from a number of activities, which mainly focused on expertise and legal advice, specialized training, evaluation missions and others.

The Center is the main beneficiary institution of the Twinning Project of the European Union «Support in Strengthening the Operational Capacities of the Law Enforcement Bodies of the Republic of Moldova in the Field of Prevention and Investigation of Corruption Offenses», which started in August 2017. The aim of the project is to strengthen the operational capacities of the national law enforcement bodies in the investigation of corruption and related crimes in order to increase the efficiency of the fight against corruption. The project is implemented by a consortium consisting of specialized institutions from 3 member states of the European Union: the Republic of Lithuania (partner), Romania (junior partner), and Finland (junior partner). During the year 2018, a series of activities were carried out within the project regarding the evaluation of the legal and institutional framework in the field of preventing and combating corruption, as well as training activities for the employees of the law enforcement bodies.

The Center has initiated a dialogue with the European Union Delegation and other competent institutions to discuss the concept of the anticorruption project «Strengthening the Rule of Law and Anticorruption Mechanisms in the Republic of Moldova», expected to be launched in 2019, with funding from the European Union. The aim of the project is to contribute to preventing and combating corruption through the development of intolerance towards the phenomenon of corruption among citizens, as well as the strengthening of anticorruption mechanisms, capacity for asset recovery, declarations of assets and personal interests, conflicts of interest.

Also, a series of meetings were held with the representatives of UNDP Moldova, resulting in the development of the project concept «Curbing corruption by building sustainable integrity in the Republic of Moldova», which was accepted for financing by the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom Norway. The project will ensure the continuity of a project previously implemented by UNDP Moldova: «Strengthening the Corruption Prevention and Analysis Functions of the National Anticorruption Center».

6. INTERACȚIUNEA CU SOCIETATEA CIVILĂ

În anul 2018, a fost continuată comunicarea cu publicul prin intermediul instrumentelor disponibile, axându-se prioritar pe sporirea nivelului de informare a populației și atragerea suportului acesteia în lupta împotriva corupției, accentul de bază fiind pus pe faptul că „Centrul este o instituție care vine să sprijine cetățeanul, apărându-i drepturile și interesele legale”.

Astfel, instituția s-a angajat să furnizeze informație de calitate publicului, să întreprindă toate măsurile rezonabile pentru a asigura obiectivitatea, corectitudinea și imparțialitatea diseminării informației de interes public. Concret, Centrul a utilizat oportunitățile de promovare a imaginii prin difuzarea comunicatelor de presă pe pagina web a instituției, prin distribuirea acestora pe rețelele de socializare, în principal, pe pagina de facebook a instituției, prin asigurarea participării la evenimente publice ale conducerii, la conferințe de presă, emisiuni televizate, radio, campanii de informare, mese rotunde etc..

- » În premieră, Centrul, în comunicare cu presa, a utilizat „sinteza săptămânală” – informație care prezintă activitatea celor mai importante subdiviziuni ale instituției pentru o săptămână.
- » A fost mediatizată pe larg Linia Națională Anticorupție, fiind organizat și un eveniment public care a reunit toate autoritățile care dispun de „linii anticorupție”. Informarea permanentă a condus la o creștere substanțială a numărului de apeluri la LNA a Centrului, acesta practic dublându-se față de anii precedenți.
- » În comunicatele de presă, publicate de Centru, a fost introdusă o sintagmă obligatorie care vine să accentueze prezumția de nevinovăție a persoanei anchetate până la pronunțarea unei decizii definitive a instanței de judecată.
- » Numărul de vizitatori unici și de urmăritori ai paginii de facebook a Centrului s-a dublat față de anul 2017. În prezent, pagina de facebook are 6148 de vizitatori unici și 6303 urmăritori, impactul postărilor lunare variind între 27 000 și 70 000 de vizualizări. Una dintre cele mai vizualizate și comentate postări din anul 2018 a fost cea care se referă la operațiunea de reținere a fostului șef al AO Lăstăraș – 9421 de vizualizări.

Prin urmare, pe site-ul oficial al Centrului au fost plasate 209 comunicate de presă, care au relatat activitățile Centrului: operațiuni în desfășurare, rețineri în flagrant, interviuri, discursuri ale conducerii, rapoarte

6. INTERACTION WITH CIVIL SOCIETY

In 2018, communication with the public was continued through the available tools, focusing primarily on raising the level of information of the population and attracting its support in the fight against corruption, with the main emphasis being placed on the fact that “the Center is an institution that comes to support the citizen, defending their legal rights and interests”.

Thus, the institution has undertaken to provide quality information to the public, to take all reasonable steps to ensure the objectivity, fairness and impartiality of the dissemination of information of public interest. Specifically, the Center has used the image promotion opportunities by disseminating press releases on the institution’s website, by distributing them on social networking sites, mainly on the facebook page of the institution, by ensuring the participation of the institution’s leadership to public events, to press-conferences, television and radio shows, information campaigns, roundtables, etc.

- » For the first time, in communicating with the press, the Center has used the «Weekly Synthesis» - information showing the work of the most important divisions of the institution for a week.
- » The National Anticorruption Line (LNA) was widely publicized, and a public event was organized that brought together all authorities that have «anticorruption lines». Permanent information has led to a substantial increase in the number of calls made to the Center’s LNA, which have virtually doubled in comparison with the previous years.
- » In the press releases published by the Center, a mandatory phrase has been introduced that emphasizes the presumption of innocence of the investigated person until a final decision of the court has been handed down.
- » The number of unique visitors and followers of the facebook page of the Center has doubled since 2017. Today, the facebook page has 6148 unique visitors and 6303 viewers, the impact of monthly posts ranging between 27,000 and 70,000 views. One of the most viewed and commented posts since 2018 was that referring to the detention of the former head of AO Lăstăraș - 9421 views.

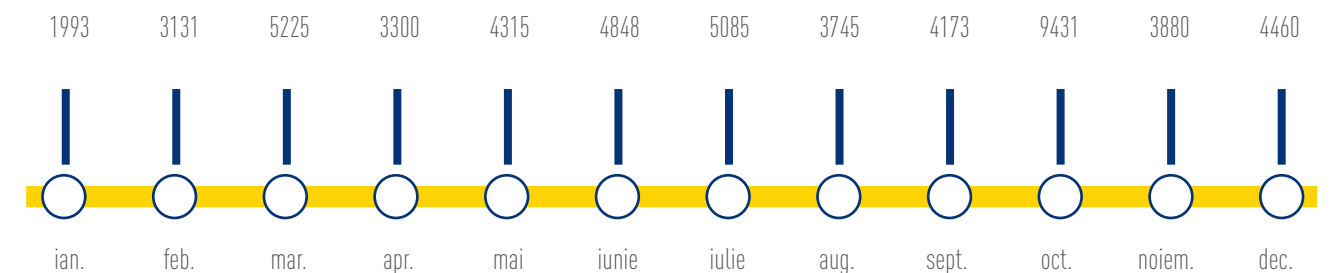
As a result, 209 press releases were published on the official website of the Center, reporting the Center’s activities: ongoing operations, arrests in flagrante delicto, interviews, leadership speeches, activity

209

COMUNICATE DE PRESĂ

VIZUALIZĂRI ÎN REȚEA FACEBOOK

Ziua ușilor deschise la CNA.

Open doors day at the NAC.

de activitate, campanii de informare, instruirii, materiale de sinteză.

Directorul Centrului a fost prezent în spațiul public prin discursurile sale în plenul Parlamentului, în comisiile parlamentare, în cadrul conferințelor de presă, la emisiuni radio și televizate, interviuri, dar și alte evenimente, ca urmare fiind semnate acorduri de colaborare sau lansate campanii noi de informare.

La începutul mandatului, directorul a acordat un interviu exclusiv portalului Tribuna, în care a răspuns la mai multe subiecte sensibile.

De asemenea, directorul Centrului a participat la 11 emisiuni televizate și radio, la posturile de televiziune Moldova 1, Publika, Prime, TVC 21 și Sputnik, dar și la emisiunea de autor „Constelațiile Moldovei cu Artur Efremov”. În cadrul acestora, a vorbit despre prioritățile instituției pentru anul 2018, despre schimbarea modului și metodelor de combatere și prevenire a corupției, schimbările efectuate la nivel de structură și redistribuire a forțelor, precum și obiectivele Centrului pentru 2019.

Serviciul relații publice a Centrului a mediatizat participarea directorului adjunct al Centrului, dnei Lidia Chireoglo, după cum urmează:

- » prezentarea Raportului de activitate al Centrului în prevenirea și combaterea corupției în domeniile sănătate și administrația publică locală (în Comisia parlamentară de profil);
- » participarea la evenimentul de semnare a Declarației privind constituirea rețelei autorităților anticorupție, la Sibenik, Croația;
- » participarea la cea de-a doua sesiune a Rețelei de integritate, desfășurată în or. Mexic;
- » participarea la mai multe conferințe de nivel internațional pe subiecte ce țin de schimbul de experiență în domeniile: testării integrității, prevenirii corupției, cooperării internaționale etc..

Un eveniment public, care a reunit întreaga echipă managerială a Centrului, a fost organizarea, la 09.12.2018, a Zilei ușilor deschise. Acesta a avut o mediatizare largă în presa națională cu un impact important pe rețelele de socializare.

Centrul a fost reprezentat la evenimentele publice nu doar de conducerea instituției, dar și de unii conducători de subdiviziuni, cea mai mare prezență fiind asigurată de șeful Direcției educație anticorupție, care a participat la un șir de emisiuni televizate și radio, pe subiecte actuale din domeniul prevenirii corupției.

reports, information campaigns, training, materials synthesis.

The Director of the Center was present in the public space through his speeches in the Parliament, parliamentary committees, press conferences, radio and television shows, interviews and other events, as a result of which collaboration agreements were signed or new information campaigns were launched.

At the beginning of the term, the director gave an exclusive interview to the Tribuna portal, in which he responded to several sensitive topics.

Also, the director of the Center participated in 11 television and radio programs at Moldova 1, Publika, Prime, TVC 21 and Sputnik, as well as at the show «Constellations of Moldova with Artur Efremov». Within these, the director has spoken about the institution's priorities for 2018, changing the way and methods of combating and preventing corruption, changes in structure and in the redistribution of forces, and the objectives of the Center for 2019.

The Center's public relations service has publicized the participation of the deputy director of the Center, Ms Lidia Chireoglo, as follows:

- » the presentation of the Center's Activity Report on preventing and combating corruption in the areas of health and local public administration (in the respective parliamentary committee);
- » participation in the event of signing the Declaration on the establishment of the network of anti-corruption authorities at Sybenik, Croatia;
- » participation in the second session of the Integrity Network, held in Mexico;
- » participation in several international conferences aimed at exchange of experiences in the areas of integrity testing, corruption prevention, international cooperation, etc.

A public event, which brought together the entire management team of the Center, was the organization of the Open Doors Day on 09.12.2018. It had broad media coverage in the national press, having an important impact on social networks.

The Center was represented at public events not only by the management of the institution but also by some division leaders, with the largest presence being provided by the head of the Anticorruption Education Directorate, who participated in a series of television and radio shows on current topics in the field preventing corruption.

Ziua ușilor deschise la CNA.

Open doors day at the NAC.

7. OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2019

- » Crearea sistemului informațional unic al Centrului.
- » Negocierea și aprobarea acordurilor bilaterale cu organizațiile cu care Centrul are relații în activitățile pe care le desfășoară și, în primul rând, cu SPCSB.
- » Prezentarea în termen și în modul stabilit a Raportului de monitorizare a executării planului de implementare a SNIA 2017-2020.
- » Întreprinderea măsurilor ce se impun pe cauzele penale cu un termen mai mult de 2 ani, precum și a dosarelor fără perspectivă.
- » Promovarea proiectelor de acte legislative, care nu au fost aprobate în anul 2018, ce țin de eficientizarea activității Centrului.
- » Revizuirea cadrului legislativ în vederea modificării statutului ofițerilor de investigație, cu investirea acestora și cu atribuții de urmărire penală.
- » Demararea acțiunilor suplimentare întru promovarea eficienței a politicilor de prevenire și combatere a corupției în domeniile stabilite ca prioritate pentru anul 2019.
- » Racordarea la condițiile actuale a „Strategiei de comunicare pentru anii 2019 – 2022” și publicarea acesteia pe pagina web a instituției.
- » Continuarea ajustării cadrului legal și instituțional la standardele internaționale în domeniul cooperării internaționale.
- » Aprobarea Regulamentului cu privire la promovarea personalului în funcții cu statut special.
- » Desfășurarea campaniei „O zi anticorupție în orasul tău”, pe parcursul anului, în toate municipiile.
- » Continuarea promovării imaginii Centrului prin intermediul instrumentelor disponibile, o prioritate aparte fiind creșterea vizibilității în spațiul public, în principal, prin intermediul rețelelor de socializare, care va duce la creșterea credibilității societății față de instituție.

7. OBJECTIVES AND PRIORITIES FOR 2019

- » Creating the Center's unique information system.
- » Negotiating and approving bilateral agreements with organizations with which the Center has relations in its activities and, above all, the OPFML.
- » Presentation in due time and in the established manner of the Monitoring and evaluation reports on the implementation of NIAS 2017-2020.
- » Taking appropriate measures with regard to criminal cases of more than 2 years, as well as cases with no prospective.
- » Promotion of draft legislative acts, which were not approved in 2018, regarding the efficiency of the Center's activity.
- » Revision of the legislative framework in order to change the status of the investigative officers, with their investment with the attributions of criminal prosecution as well.
- » Launching additional actions to effectively promote policies to prevent and combat corruption in the areas identified as priorities for 2019.
- » Updating the "Communication Strategy for the years 2019 – 2022" in conformity with the current conditions and its publication on the institution's website.
- » Continue to adjust the legal and institutional framework to international standards in the field of international cooperation.
- » Approval of the Regulation on the promotion of staff in positions with special status.
- » Carrying out the campaign «An anticorruption day in your town» throughout the year in all municipalities.
- » Continuing to promote the Center's image through available tools, a particular priority being the increase of visibility in the public space, mainly through social networks, which will increase the institutions credibility in the society.

Campanii de sensibilizare anticorupție.

Anticorruption awareness campaigns.